

Brassói Lapok

Ára 5 lej

Csütörtök
1932 * február 11

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

33. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lej

Sándor József

Sándor József szenzációs nyilatkozata a román-magyar közeledésről

A romániai magyarság nem áldozhatja fel önmagát...

Bukarest, február 9.
Az alábbi nyilatkozat, melyet a Bukarestbe érkezett Sándor József szenátor adott bukaresti munkatársunknak, óriási feltűnést fog kelteni, mivel hosszú idők óta első ízben történik meg, hogy a mai általános fejtelenség és zűrzavar közepette

magyar részről minden kertelés és téptőzés nélkül megmutatják azt az utat,

melyet Erdély magyarságának követnie kell.

— Még a multkorai bukaresti tartózkodásom alkalmával — kezdte érdekes nyilatkozatát Sándor József szenátor — alkalmam volt

több igen magas állású és fontos politikai pozíciókat betöltő román személyiséggel beszélgetést folytatni

magyar-román közeledés lehetőségeiről. Ezek az urak, akiknek a neveit egészen érthető okoknál fogva ez alkalommal nem hozhatom nyilvánosságra, nagy általánosságban majdnem azonos szövegű felszólítást intéztek hozzám:

...Szenátor Ur volna a legalkalmasabb személyiség a Magyarországra és Románia közötti közvetítő munkára... Nem csupán közgazdasági természetű kibékülésről van szó... Ön szenátor ur itt született Bukarestben. Románia fővárosában, itt végezte iskoláit és már jóval a háború előtt Ön volt az, aki megismertette a magyarsággal a román költészet legjavát és az Ön eddigi politikai működése is mind azt bizonyítja, hogy Ön az alkalmas személy, aki közvetíteni tudna a két állam között...

A magyar-román kiegyezés négy feltétele

— Erre a felszólításra — folytatja a magyar szenátor —, rövid gondolkodás után a következő választ adtam: Igen, hajlandó vagyok vállalni a közvetítő szerepet Magyarország és Románia között, hajlandó vagyok szívvvel és lélekkel dolgozni a két állam megegyezése érdekében, a következő négy feltétel alapján.

Az első feltétel: Ha a román kormány formális megbízást ad a közvetítő tárgyalások levezetésére, mert különben irredenta pádat akasztanak a nyakamba.

A második feltétel: Ha a magyar kormány akceptálja a megbízatásomat, mert különben árulónak mondanak odaát.

A harmadik feltétel: Ha a magyar párt hozzájárul kiküldetésemhez, mert különben azzal vádolnak, hogy stréber vagyok.

A negyedik feltétel: Ha a román kormány még a tárgyalások megkezdése előtt megoldja a romániai kisebbségi problémát, mert különben a magyarság szemében gazember lennék.

Egy tál lencséért nem adhatjuk el magunkat

— Ez volt az a négy feltétel, amelynek alapján hozzákezdtem volna a nagy munkához, mert ami ezen a téren idáig történt, csak halvány árnya annak a nagy és általános kibékülésnek, melyet én elképzelek.

Idáig csak közgazdasági téren történtek hasonló próbálkozások és az eddigi kísérletezők ha nem is kap-

csolták ki teljesen, de lefékezve dolgoztak a kulturális és politikai kibékülésért, feláldozva ezeket a közgazdasági jellegű harmoniáért.

Viszont az én nézetem az, hogy a politikai, kulturális és közgazdasági problémák egy közös triászot alkotnak,

melyek elválaszthatatlanok egymástól. Éppen úgy, mint a szív, tüdő és agy, egyöntetű működést végeznek az emberi szervezetben és ha bármelyiket elszigeteljük a többitől, — a másik kettő elpusztul s vele együtt az egész test is. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a román és magyar közgazdasági problémák egészen speciális viszonyt teremtenek a két állam közötti megegyezés során és így

esetleg egy tál lencséért félretoljuk a kisebbségi, politikai és kulturális problémák seregét.

Minden különválás akadálya a boldogulásunknak

— Mint említettem, a feltételeim legfontosabbika a kisebbségi probléma megoldása.

Nézetem szerint ezt a kérdést pedig a kormány csakis a magyar párttal karöltve intézheti el.

Azt hiszem, helyénvaló, ha ez alkalom-

A magyarság „eltüri” a német kisebbségi államtitkárt

— És most joggal megkérdézheti tölem valaki, hogy a kisebbségi kérdés megoldására vonatkozólag melyek a kívánságaink? Az elmúlt esztendőök alatt erre nézve már bőséges anyag gyüjtött egybe a kormány kezében. Egyfelől ott vannak a panaszok, melyek a Népszövetség asztalán fekszenek.

Itt van a csucsai paktum, melynek mindmáig egy sereg elintézetlen pontja van.

Ezek a pontok lényegükben majdnem kielégítették volna a magyarságot, de román részről senk sem gondolt arra, hogy azokat végrehajtsák. A magyar pártnak is bőséges anyaga van. Az évek folyamán rengeteg memorandumot terjesztettek be különböző kormányokhoz és ezek javarésze még most is ott fekszik — elintézetlenül.

Persze, lesznek sokan, akik arra gondolnak, hogy a kormány erőteljes lépéssel siet a kisebbségi kérdés végleges megoldása felé, hiszen fölállították a kisebbségi államtitkárságot. Nekem kezdetől fogva az volt az álláspontom, hogy a történelmi multjánál és számbeli többségénél fogva,

a kisebbségi államtitkár egyedül és elsősorban csak a magyarság köréből nevezhető ki.

Magyar szíven, magyar érzéssel, magyar tudáson és akaraton kell keresztül mennie a kisebbségi kérdés megoldásának.

Ezt a döntőfontosságú kérdést más nemzetiségbeli ember nem látja olyan tisztán, mint mi.

A régi Magyarországon a szászok és a svábok a saját nemzeti kulturájukban gyönyörűen fejlődtek, a magyar állammal éppen a szászokkal és svábokkal szemben tanúsított magatartása oly méltányos és oly nemes volt, hogy igaz kritikával azt nem érinthetik.

Nem igaz az, hogy a magyar állam a sváb iskolákat elmagyarosította volna

— csak példaképpen említem — az államot maguk az érdekelt egyházak kérték s a magyar állam annakidején voltaképpen csak áldozatot hozott. A szászok és a svábok csak jó emlékeket örözhetett meg a magyar időkben és

így nem értem azt a pillanatnyi eltápolódást, ami jelenleg százados együttlétt után beállott.

— Ujból kijelentem, hogy a magyarság eltüri a német nemzetiségű államtitkárt,

mert ezzel is némi haladást látott a kisebbségi kérdés megoldása felé, de a magyarság ezt csak kísérletnek tekinti, az igazi egyensúly és az igazi érvényesülés helyreállítására.

— A kisebbségi kérdés és a román-magyar közeledés problémája — amint

mal újból kijelentem, hogy én minden erőmmel ragaszkodom a magyar párt egységéhez, mert a magyarságot össze kell tartani, mert csakis így tud súlyt és erőt képviselni.

És csakis így tudunk sikert elérni.

Jogosan teszem fel tehát most a kérdést, hogy ha van Erdélyben egy közgazdasági természetű megmozdulás, úgy az miért nem keres a magyar párton keresztül érvényesülési lehetőséget? Tessék felvonulni a tagozatokban, tessék szót kérni az igazgatótanácsokban, a párt közgyűlésén. Nálunk teljes a szólás- és vélemény-szabadság és a tiszta gondolatot, a jó tervek szívesen fogadjuk.

Igenis nyíltan kimondom, hogy minden különválás, minden félrefaragás akadályozza a kisebbségi kérdés végleges megoldását,

aminthogy a kormány és a sovinszta lapok mindjárt kárörömmel fogadták a legutolsó különalakítási kísérletet is.

Oszlik, bomlik a magyar párt — ezt irták. Idáig is azt mondták, hogy a magyar párt nem képviseli az öszmagyarságot és mi lesz ezután? Ha bármilyen nemes cézzal indult is el az új mozgalom, mégis előmozdítja ezt a látzatot,

másfelől pedig ténylegesen fennáll a veszély, a magyar egység megbontására.

az a fentiekből kitűnik — elválaszthatatlan édes testvérek,

mert a romániai magyarság semmiképpen sem áldozhatja fel önmagát,

amikor így is, a közelmultban, annyiszor az áldozati bárány szerepét játszotta. A romániai magyarságnak van egy önmagatérmette román-magyar politikája, a melyet büntetlenül feladni nem lehet...

Farkas Aladár

Ismét megkezdődtek a királyi kihallgatások

Utban a liberálisok és nemzeti-parasztpárt egységfrontja

Bukarest, február 9.

A konverziós és az új közigazgatási törvényjavaslatok miatt keletkezett politikai harci zaj a királyig felhatolt. Az ellenzéki pártok élénk reménykedésére és bizakodó kommentálására újra megkezdődtek a királyi kihallgatások, amelyekből sokan még mindig a kormány közeli eltávolítására következtetnek.

Annyi bizonyosnak látszik, hogy a hétfői sirü királyi audienciázás a konverziós törvényjavaslattal volt összefüggésben. Az uralkodó tegnapi délelben Angelescu bankkormányzózt fogadta. Ki szivárgott hírek szerint a király arról kért felvilágosítást, hogy mennyiben indokolt az az aggodalom, amely szerint a konverzió kellemetlen helyzetbe hozhatja a Nemzeti Bankot, sőt még a lej stabilitását is veszélyezteti. Angelescu után nyomban Argetoianu került a király elé. Ez a kihallgatás rövid ideig tartott. Valószínű, hogy a pénzügyminiszternek különféle iratokat kellett magához ven-

nie, mert este hat órakor nehéz aktatáskával jelent meg újra a királyi palotában.

Ez a kihallgatás már hosszabb ideig tartott.

Ma, kedden délután a liberális párt elnöke, Duca jelenik meg a király előtt.

Kihallgatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert a liberális vezérkar éppen hétfőn délután határozta el Angelescu volt miniszter lakásán, hogy a konverziós és a közigazgatási törvényjavaslat miatt a liberális párt kész egységfrontban harcolni a nemzeti-parasztpárttal a kormány ellen.

Szerdán délután Mirto volt nemzeti-parasztpárti államtitkár kerül a király elé. Valószínű, hogy Duca már azelőtt tárgyalni fog az egységfront ügyében a nemzeti-parasztpárttal s így Mirto kihallgatása esetleg nagyon aláhúzhatja azokat, amiket Duca terjeszt a király elé.

Nemzetközi rendőrség

Bukarest, február 9.

„Franciaország fidelegátusának, Tardieu-nak az a javaslata, miszerint a békebontó államok kordabartartása céljából külön haderőt bocsássonak a Népszövetség rendelkezésére, világszerte mély benyomást keltett. E javaslat folytán ugyanis a leszerelés kérdése új, rendkívül kedvező szakaszba lép. A francia kiküldött indítványát a nemzetközi rendőrség megszervezésének az ügye, amelyet eddig csupán pacifista ábrándnak tekintettek, egyszerre a megvalósulás előterébe kerül. S ezt a minden nép részéről áhítozva várt kezdeményezést Franciaország tette, természetesen mindazok tapsvihara közepette, a kik Genfben egy új világ keletkezését látják.”

Igy számol be a névezetes Tardieu-javaslatról az egyik fővárosi nagy lap munkatársa, aki speciálisan a leszerelési értekezletre utazott a Léman-tó partjára.

Ezzel egyidejűleg azonban a távirati irodák Berlinből a következőket jelentették:

„A német lapok behatóan foglalkoznak a leszerelési konferencián betervezett francia javaslattal s állásfoglalásuk határozottan kedvezőtlen vele szemben. Az a felfogásuk, hogy Franciaország csak azért állott most elő a nemzetközi haderő indítványával, hogy ezáltal elkerülje a tényleges leszerelést. Angol vélemény szerint egyébként a jelenlegi francia tervezet nem más, mint az a javaslat, amelyet a Népszövetség 1927-ben már elvetett.”

Aki csak nagyjában is figyelemmel kísérte eddig a leszerelési kérdés alakulását, rögtön rájön, hogy alighanem a berlini felfogás találja fején a szöveget.

Mert a népszövetségi hadsereg eszméjét eddig mindenki ugyanúgy ábrándnak, vagy legfeljebb szines szappan-buboréknak vette, mint például a Páneurópa-gondolatot. Annak, hogy ebből gállickó lehessen, egyelőre annyi az előfeltétele és elháríthatatlannak látszó akadály, hogy most még csak szemfényvesztő játékok, taktikázást lehet tizni vele.

Emlékeztet, hogy az Interparlamentáris Unió legutóbbi, a múlt év szeptemberében éppen Bukarestben tartott konferenciáján is előállott a francia és belga delegáció a népszövetségi „rendfenntartó és békebiztosító haderő” ideájával, az értekezlet azonban jobbnak látta ezt a problémát egyelőre függőben hagyni, helyesebben kiadni tanulmányozásra az illetékes bizottságnak. Gyerünk előbb a meglévő hadseregek csökkentésével, a jelenlegi fegyverkezés korlátozásával, — vélekedett a többség, — aztán majd sor kerülhet erre is.

A népszövetségi hadsereg kérdése mindegyik attól a kérdéstől függ, ki uralja magát a Népszövetséget, mennyiben tényleg a nemzetek szövetsége az az intézmény, amelyet Wilson elgondolására Genfben létrehoztak? Nos, elég csak a kisebbségi panaszok kezelésére utalnunk, hogy kétségtelenül ilusztráljuk: a Népszövetség évtizedes multja ellenére is nagyon távol áll még attól, hogy a nemzetközi ügyek pártatlan, elfogulatlan befekőruma legyen.

Köztudomású, hogy a nagy elképzelésekkel létrejött genfi intézményt, az európai politikának ezt a valóban egyedülálló klubját, általában Franciaország irányítja. Időnként, olykor-olykor úgy látszott ugyan, mintha az angol befolyás kerekedett volna felül, de rövidesen újra, meg újra kiderült, hogy mégis Páris akarata érvényesül végeredményben, minden jelentősebb ügy intézésénél. Az utóbbi időben pedig, miután Anglia ismét kénytelen beletemetkezni saját birodalmi bajaiba s hanyagolnia kell az európai politikát, a genfi legény-egylet, megint a francia fölény a hangadó.

Ilyen körülmények között a „népszövetségi hadsereg” nem volna más, mint a francia biztonszági mánia egy újabb eszköze, pórtartaléka az amugyis mértéken felüli gall armádiának. És a francia acél-tröszt, a hírhedt Comité des Forges, újabb óriási hadianyag-megrendelésekhez jutna, mégha a leszerelési értekezleten a francia delegáció belemenne is hazájuk fegyverkezésének bizonyos leszállításába. A népszövetségi haderő felszerelése bőségesen kárpótolná a francia hadipart az esetleges minuszért, már amennyiben komolyan számolnia kell azzal, hogy a genfi konferencia következtében megnyirbálódhatnak a megrendelések és profitjai...

A népszövetségi haderőre vonatkozó Tardieu-javaslatot egyszerre más színben látjuk, ha szem előtt tartjuk, hogy az ismert jobboldali politikus, a Comité des Forges egyik fő-embere, mondhatni: ügyésze.

A londoni Week End Review, amelyet a Baldwin vezetése alatt álló konzervatív párt fiatalabb nemzedéke ad ki, egyik utóbbi számában szenzációs cikket közölt arról, miéért ellenzi a francia sajtó ugyszólván egyhangúan a leszerelést, konokul lovagolva az „előbb biztonság s csak azután a „lefegyverzés” veszszőparipáján?

Ezeket mondták a leszerelési konferencián:

A fegyverkezés okozza a gazdasági válságot

Gibson és Brüning érdekes felszólalása

Genf, február 9.

A leszerelési konferencia ma folytatva általános vitáját. Ezuttal Gibson, az Egyesült Államok delegátusa, szólalt fel és hangoztatta, hogy a mai gigantikus méretű fegyverkezés létalapjaiban fenyegeti a civilizációt és egyuttal oka a gazdasági válságnak is.

Majd felolvassa a washingtoni kormány javaslatát, amelynek főpontjai a tenger-alattjáró naszádok megsemmisítésének, a gázháború beszüntetésének és a nehéz ágyuk korlátozásának az ajánlása.

Brüning kancellár Németország álláspontját fejt ki és mindenekelőtt leszögezi, hogy szerinte, a konferenciára benyújtott eddigi javaslatok megkerülik az eddigi célt: a leszerelést. Hangoztatja, hogy

a konferenciát súlyos felelősség terheli, mert ha dolga végezetlenül oszlik szét és fellobbanna egy új világháború, a népek elsősorban azok ellen fordulnának, akik sorsukkal ilyen könnyű játékot űztek.

A benyújtott javaslatokat nem fogadja el, mert azok alapján a leszerelést nem látja biztosítottnak.

A konferencia folyik.

A kínaiak még mindig fölényben vannak a sanghaji fronton

A japánok abbahagyták a Wu-Sung-erőd bombázását

Sanghai, február 9.

Sanghai újra ágyutüzbe került. Most az egyre nagyobb erővel fellépő kínai csapatok lövik a japán követséget és a postapüületet. A kínaiak repülő-flottájának a megérkezése óta mindkét részről számos harci repülőgép cirkál állandóan a város felett. Minden jel arra vall, hogy

a számban és hadianyagban egyformán megerősödött kínai hadsereg ellentámadásba akar átsapni s megkísérli visszafoglalni Sanghait.

A város lakossága az új támadás eshetősége előtt izgalmas napokat él át.

Londonba érkezett jelentés szerint a sanghaji bankárok állítólag hatalmas összegeket ajánlottak fel a kínai hadvezetésnek, csak vonuljon vissza 20 kilométernyire a szárazföld felé s ezzel veszen véget a rengeteg anyagi és véráldozatot követelő háboruskodásnak.

A Wu-Sung erőd egyébként a japánok megújított ostroma ellenére sem adta még meg magát. A kínai hadvezetés még mindent elkövet az erőd megtartására, mert erre támaszkodva akarja kivetni a japán csapatokat a város területéről.

Az újabb ostrom lehetőségére a nemzetközi negyed európai lakosságában is nagy aggodalmat keltett. A polgárság fellépésére a nemzetközi koncessziós terület francia konzulja mindkét hadvezetéshez beadvánnyal fordult, amelyben kérte, hogy egy a kínai, mint a japán bombavető repülőgépek tartózkodjanak a nemzetközi negyed fölötti átszállásoktól. Már a japán támadás idején többször előfordult, hogy a repülőgépekről levetett bombák a koncessziós területen robbantak amiatt, mert az európai negyed fölött szálló repülőgépek nem tudtak kellően tájékozódni. Nemzetközi bonnyodalomhoz vezethetne, ha ez megismétlődne s azért kéri, hogy a repülőgépek kerüljék ki a koncessziós területeket.

Kimutatja a cikk, hogy a szocialista Populaire és a kommunista Humanité kivételével nincs párisi nagyobb lap, amelyet ne a Comité des Forges befolyásolna. A Comité des Forges, a francia vasbányák, vasöntők és vasgyárak e hatalmas trösztje, amelynek élén a lotaringiai származású Francois de Wendel áll, sorra jelentékeny részvény-pakettjét szerzte meg minden tekintélyesebb lapkiadó-vállalatnak és beültette oda a maga „szerkesztőt.” Ezeket a Société d'Études et d'Informations (tanulmányi és hírszolgáltató társaság) nevei ki, amelyet 1920-ban azzal a rendeltetéssel létesítettek a nagy iparbárok, hogy sovén és reakciós szellemben dolgozza meg a francia közvéleményt.

Akik különösebben kitűnnek a Société d'Études-nél, mind vezetői lapszerkesztői, politikai, sőt diplomáciai állásokba lépnek elő. Így például Francos-Poncet, a jelenlegi berlini francia követ, aki alig pár hónapi működése alatt kebelbarátságba került Hitlerrel, nemrégiben még igazgatója volt ennek a nehézipari sajtó-ügynökségnek. S tulajdonképpen most is a Comité des Forges malmára hajtja a vizet, amikor bátorítja a náci-kat, hogy csak fenyegetés Franciaországot, mert hiszen annál indokoltabb a gall fegyverkezés...

Hogy a francia sajtó mennyire egy huron pendül avasmágnások megrendelt muzsikájával, egyre-másra kitűnik minden olyan al-

A francia főkonzul ezt a kívánságot a diplomáciai testületeken keresztül közölte az érdekelt kormányokkal is.

Japán tartósabb hadviselésre készült fel

Londonba érkezett jelentés szerint Japán tartósabb hadviselésre készült föl. A tokiói kormány már hetekkel ezelőtt 40 millió jent irányzott elő a kínai hadműveletekre azzal a meghagyással, hogy a hadvezetésnek március végéig kell megelégednie ezzel a negyven millió jennel.

Az angol sajtóban ez a leleplezés nagy felháborodást keltett, mert bizonyították arra, hogy

Japán minden népszövetségi határozat mellőzésével addig kívánja folytatni a hadüzenet nélküli háborút, amíg céljait eléri.

Rómából jelentik: A Sanghaiba utnak indított olasz hadihajók a Földközi-tengeren dúló hatalmas vihar miatt kénytelenek voltak kikötőbe menekülni. Utiprogramjukban így jelentős etelodás állott be, mert utjukat csak hétfőn délután folytathatták.

Legújabb jelentések

A japán—kínai frontról érkezett jelentések szerint a japánok abbahagyták Wu-Sung erőd bombázását. A japán nagyvezérkar ezt azzal indokolja, hogy az erőd az újabb hadállás folytán elvesztette sztratégiai jelentőségét. Az igazság azonban az, hogy

a japánok az erőd ostrománál rengeteg embert veszítettek.

A japánok egy másik hadteste Sisikar irányába üldözi a kínaiakat és már elérte Bindstaut. Kiszivárgott hírek szerint a japánok ezen a vonalon egészen az orosz

kalommal, amikor komolyan kezdenek beszélni a leszerelésről. A legjellemzőbb eset azonban 1929-ben történt, amikor Briand Genfben fogadta a Nők Nemzetközi Ligájának a küldöttségét s a leszerelés kérdésével kapcsolatban többek között ezeket mondta: — Azok a tollhegyek, amelyek a leszerelés ellen irnak, ugyanabból az acélból valók, a melyből a fegyverek készülnek...

Az ékeszóló Aristide-nak ezt a kijelentését a párisi sajtó rögtön célzásnak vette s úgy nekironzott Briand-nak, hogy hetekig porzott a háta. Jaj Franciaországban annak, aki beleköt a mindenható Comité des Forges tollhegyeibe. Lám, Briand-t a leszerelési konferencia estéjén „kimerült”-re szurkálták s cochereli magányába kergették.

Clémenceau halála óta Tardieu számít a Comité des Forges legbizalmasabb politikusanak, ami persze nem jelenti, hogy egyedül képviseli a vaströszt érdekeit. Szó sincs róla. Lámpával se volna könnyű nem csak jobb, hanem még nevesebb baloldali politikust is találni Franciaországban, akinek ne volna valami köze a nehézipar mindent behálózó szervezéséhez.

Ha tehát a Tardieu-javaslat folytán a leszerelés kérdése valóban új, rendkívül „kedvező” szakaszba lépett, ez a szakasz valószínűleg kedvezőbb volna a Comité des Forges-nak, mint az igazi béke ügyének, amely aligha kíván még egy újabb hadsereget az eddi-

határig akarnak előnyomulni.

A hadműveletek a front nagyrészében a kínaiaknak kedveznek, amit annak tulajdonítanak, hogy

a kínai tábornokok között megszüntek az egyenetlenségek és valamennyien Csang-Kai-Sek mögé csoportosultak.

Wu-Pei Fu tábornok nyílt hadüzenetet sürget Japán ellen. A hangulat a kínai hadvezetés körében általában bizakodó.

A minisztériumokban az új törvény alapján csak diplomás tisztviselők alkalmazhatók

Bukarest, február 9.

A fizetések arányosításáról szóló törvénytervezet előkészítésére kiküldött bizottság megkezdte üléseseit a pénzügyminisztériumban Bratescu államtitkár elnöke alatt.

A hétfőn tartott ülés határozatai közül a legérdekesebb: Négy liceumi osztályi végzett tisztviselők jövőben csak külső szolgálatokat teljesíthetnek a minisztériumoknál. Középiskolai végzettség csak alfonői állásra képesíthet. Magasabb rangot a minisztériumokban csak jogvégzett tisztviselők, vagy más diplomával rendelkezők foglalhatnak el.

A bizottság lehetőleg naponkénti ülésen folytatja tovább a munkáját.

Terhelően vallanak a tanuk a temesvári feketeszesz-ügyben

Temesvár, február 9

A temesvári törvényszék kedden délelőtt folytatta a feketeszesz-panama ügyben a tanuk kihallgatását. Elsőnek Seprenyi Lajos, az Unio szállítási vállalat alkalmazottja mondotta el vallomását. Előadta, hogy gyakran talált a szállítmányok között piszkos és gyanus tartalom szeszeshordókat, s amelyekről később megállapította, hogy feketeszest tartalmaztak. Azt is beismeri, hogy az Unio szállítási vállalat több ízben kapott megbízást a Friedmann-féle szeszgyártól feketeszesz szállításra.

A tisztviselő után Konyalitska István soffört hallgatták ki, aki vallomásában előadta, hogy amíg az Uniónál volt alkalmazásban, négyszer-ötször kapott megbízást arra, hogy autóján feketeszest fuvarozzon. A feketeszest leggyakrabban az aradi Reus-féle szeszraktárba szállították. A szeszpanama kipatanása után Reus Dél-Amerikába szóló hajójegyet adott neki és arra kérte, hogy arról, amit tud, senkinek se szóljon. Dél-Amerikába megérkezve 70.000 lej várta, amit Reusék utaltak át számára. Időközben megtudta, hogy az édesanyját állandóan zaklatják a hatóságok s ezért visszajött Romániába.

Az elnök közbevetőleg megkérdi: Mit mondott neki Reus hazatérése után. A soffört elmondja, hogy Reus legnagyobb kérése az volt, hogy mindvégig tagadjon s főképpen arról ne beszéljen, hogy ki küldötte ki Dél-Amerikába. A védők most tiltakozást jelentettek be az ellen, hogy a soffört vallomására megessék, a bíróság azonban mégis elrendelte Konyalitska megessetését.

A tárgyalást szombaton délelőtt folytatják.

giéken felül, mégha népszövetségek akarják is azt keresztelni.

A leszerelési konferenciához a japán—kínai háború szolgálatja a csinnadrattás kísérőzenét, amelyből ki sem hallszik ezek és tizerrek halálhörgése s jajtátása. A Népszövetség felszánál is több tagállamának fegyveres tekinélye nem volt képes elejét venni ennek a nagy keleti Balkán-háborúnak, amelyet épp úgy ismét általános világháború követhet, mint 17 évvel ezelőtt.

Ezek után a népszövetségi haderő igazán csak a három nagy hadipari világrösztnek segítene, elsősorban a Comité des Forges-nak, amelynek Tardieu egyik szócsöve.

Kőrösi Sándor

ASTRA (Apolló) MOZGÓ

BRASSÓ

Ma kedden a nagy sláger:

„Monte Carlo

bombázása”

Ez a film még csak szerdán és csütörtökön tut 5 7 és 7-9 ig.

Jön egy szenzációs világsláger!

Borzalmas ciklon egy francia szigeten

Páris, február 9.

Az Indiai-Oceánban fekvő Maskaranen szigetcsoport egyik kisebb, francia fennhatóság alatt álló szigetén, a Reunion-igazgatóság borzalmas ciklon szántott végig. Párisba érkezett jelentések szerint a retentő erejű ciklon a sziget mindkét na- gyobb városát borzalmasan megrongálta. St-Denisben még a középületek egy- része is összeomlott. St-Pierre-ben viszont alig maradt lakóház épen. A sebesültek számát még nem sikerült megállapítani. A hatóságok eddig száz halottat vezettek nyilvántartásba.

A temesvári pénzügyigazgató cezáromániába esett

Temesvár, február 9.

Kellemetlen meglepetésben volt része 400 lépitett temesvári magántisztviselőnek. Az adóvallomások benyújtásakor ugyanis a pénzügyigazgató kijelentette, hogy csak abban az esetben hajlandó elfogadni az adóvallomásokat, ha az elmúlt évi globális adó nyugtáját bemutatják. A pénzügyigazgató ukáza kinos feltűnést keltett, mert hiszen a lépitett magántisztviselők nagyrésze már tavaly is állás nélkül volt és így az adót érthetően nem tudták pontosan befizetni. A szerencsétlen munkanélküliek azonban hiába tiltakoztak a pénzügyigazgatóság csökönyös magatartása ellen, mert panaszukra az volt a válasz, hogy elmúlt évi adóhátralékaikért könyörtelenül végrehajtják őket, az idei globális adót pedig hivatalból fogják megállapítani a múlt évi összegek alapján. A pénzügyigazgatóság könyörtelensége rendkívül nagy elkés- redést váltott ki az állástalan magántisztviselők közül.

A Monopolpénztár felvette a 100 milliós kölcsönt

Bukarest, február 9.

A Dimineatahoz érkezett jelentés szerint Stefan Stanescu, a Monopolpénztár vezérigazgatója végre aláírta Párisban azt a százmilliós kölcsönszerződést, amelynek a tárgyalásait még Argetoianu pénzügyminiszter folytatta le párisi időzése alatt. Stefan Stanescu szerdán érkezik vissza Bukarestbe a francia fővárosból.

A kölcsönszerződés aláírásával kapcsolatban a pénzügyminiszterium félhivatalos jelentéseket adott ki, amelyekben leszögezi, hogy a kölcsönszerződés, — minden más hírtől eltérően — kizárólag a román Monopol pénztár és a francia kincstár között jött létre anélkül, hogy magánbankok román részről beavatkoztak volna. Nem igaz tehát az a hír, hogy a kölcsönt csak a két legnagyobb román bank, a Banca Romaneasca és a Banca de Credit Român zsrójára adattak volna. Mindössze arról volt szó, hogy a kölcsönösszeg átutalása ennek a két banknak az útján történjék.

52 ház égett le a regáti Moinești-ben

Bukarest, február 9.

A regáti Moinești városkában vasárnapra virradó éjszaka hatalmas tüzvész pusztított, amelynek

52 lakóház esett áldozatul.

A bevezetett vizsgálat megállapítása szerint a tüzvész fészke az Aronsohn-féle kocsma- ban volt, amely este kilenc óra körül gyulladt ki. Szerencsétlenségre a veszedelmet későn vették észre. Későn értesítették a tűzoltókat is, akiknek kérésükre a kocsma tetőzete már egészen lángokban állott. A tűzoltók mindent elkövettek, a lángok tovább- harapódzását azonban nem tudták megakadályozni. Erős szél fújt, amely magával hordozta a zsarátnokot és így az egymástól aránylag távolos épületek fogtak újra és újra tüzet. Egy óra leforgása alatt már husz lakóház volt menthetetlen.

A szélvihar csak a késő éjszakai órákban csendesedett el annyira, hogy most már a tűzoltóság sikeresen vehette fel a harcot a veszedelemmel.

A templomot sikerült megmenteni, 52 lakóház és számos melléképület azonban teljesen elhamvadt.

Nagyobbszabású tűz volt Curtea de Argeșben, a román királyok temetkezési helyén is. Itt eddig még nem állapított okból a régi és nagy értékű képviselő templom gyulladt meg és égett le szinte teljesen. A nagy hőség következtében két harang teljesen megolvadt és lezuhant. A másik két harang is hasznavehetlenné vált.

ANKÉT

Hozzászólások a konverziós tervezéshez

A kormány konverziós javaslatát felkaparta az ország nyugalmát. A parlamentbe hajított kő olyan robbanást idézhet elő, aminek a következményei kiszámíthatatlanok. Kidöntheti a hitelélet utolsó tartóoszlopait és végzetes ellentétet támaszthat a társadalom dolgozó osztályai között: a kiváltságosak és kitagadottak szembekerülését. Mérheterlen károkat okozhat, anélkül, hogy célját, a földművelő nép gazdasági felszabadítását elérné. A mélységbe taszíthat, ahelyett, hogy föl- emelne s forradalmi eltolódásokat támaszthat, ahelyett, hogy a széthullt, destruált erőket egyetlen közös hivatásba egyesítené.

A várható veszedelem e nyomasztó perceiben, amikor a parlament pártellen- tétei és a kormány rapszodikus hon- és önmmentési akciója a konverzió ügyét még politikai szélsőségek és számítások robbantó eszközévé is tehetik, a legfonto- sabb feladat a kétséget, aggodalmat, ellenvetést és tiltakozást forraió közvéle- mény kinyilvánulása. Az ominózus törvényjavaslat a kamarában. A vita még nem kezdődött. Az ellenzék még csak közszerűli a harci bárdot, s a kormány — a komor következesek árnyától s lelkiismerete számonkérésétől is nyugtalanítva — még csiszol, farag, alakít, változtat. Előrelátható, hogy amilyen pillanatnyi fel- vételekkel készülnek az átlagtörvények sokszor a fontosabbak, s súlyosabbak is, ez a konverziós törvény annál nehezebben fog megszületni, ha ugyan szülőjével együtt el nem pusztul.

Ezt az időt — bármily rövid vagy bármily hosszú legyen is — arra kell fel- használni, hogy a kritika, a szakértelem, a balsejtelelem, a jobb idea, a tárgyila- gos és igazságos meggyőződés megnyilatkozhatassék, s a belőle kiképződő köz- szellem, közakarát még a döntő percben is megállítsa a végzetes szándékot s a kormány tervénél jobbat, átfogóbbat, az igazsághoz és emberjoghoz méltóbbat produkáljon.

A B. L. erre a célra megnyitja hasábjait és nagy nyílósságát minden hozzászólás számára rendelkezésre bocsátja. Számosaknak lehet valamely gondo- lata, ötlete, intuíciója, amellyel a hatalmas probléma kedvező megoldását jawa- sohatja. Tessék szabadon, közvetlenül, ő szintén megmondani, mit gondol a konver- zió javaslatáról, miben látja a hibáját, a kárát, a veszedelmét, s miképpen olda- ná meg ő maga, s minő irány, erő, alkotás vezethetne — elsősorban nálunk — a már-már onlágis romlott gazdasági viszonyok megjavulására.

Minden értelmes, objektív megnyilatkozás részére felajánljuk lapunkat. An- kétet tartunk a nagy, országos ügyről, melynek sorsától jóformán a sorsunk függ. Nyilatkozzanak, akiknek van mondanivalójuk, akik úgy érzik, hogy gon- dolatukkal hozzájárulhatnak az eszmék, az érdekek, a közérdek tisztázásához.

Csak egy kérésünk van, mikor a B. L. fórumán ezt az ankétet merendezzük: aki ír, fejezze ki mondanivalóját tömören a lényegre szorítkozva legfeljebb har- minc-negyven sorban fejtve ki bírálatát, panaszát, proppozícióját.

Ezennel megnyitjuk a B. L. ankétjét a konverziós törvényjavaslatról. A hozzászólásokat a B. L. pénteken megjelenő számában kezdjük közölni.

A vámilletékek csökkentése folytán az

A.G.B

áruház

Bukarest, Calea Victoriei 64.

minden selyemárúnál mélyen leszállította árait

A.G.B

csak valódi francia selymeket tart, amelyeket direkt Franciaországban szőttek, festettek vagy nyomtak.

Véres leszámolás két kereskedő között a jasi pályaudvaron

A megtagadott terminus végzetes következményei

Bukarest, február 9.

Vasárnap este véres merényletnek volt tanúi azok, akik ebben az időben a jasi pályaudvaron tartózkodtak. A Harlauba induló személyvonat egyik kocsi- jába felszállott egy izgatott férfi, aki né- hány szót váltott egy másik férfivel, aki már bent ült az egyik fülkében.

Pár pillanat múlva dörrenés verte fel a pályaudvar kupoláját és az utas, aki a harlaui vonattal elutazni készült, holtan bukott hátra az ülésen.

A merénylő férfi sietve leszállt a vagonból és idegtépő hangon ordította:

— En öltem meg! En öltem meg!...

A tömeg meg akarta lincse megégre a rendőröknek sikerült valahogyan kive- zetni az állomás épületéből. Bevitték a jasi ügyészségre, ahol egy megdöbbenő és a mai időkből kinőtt dráma bontako- zott ki a merénylő elbeszéléséből.

Hoffmann József — így hívják a me- rénylőt — a Jasi mellett fekvő Balcesti községbe való kereskedő. Áldozata, akit egyetlen, a halántékba irányított golyó- val leterített, Goldstein Ada, ugyancsak jas-megyei negyvenhatéves, dusszardag gabonakereskedő.

— Kétszáz ezer lejrel tartoztam Gold- steinnak — mondotta kihallgatásakor Hoffmann — amelyet a mai súlyos vi- szonyok között képtelen voltam megfi- zetni Goldsteinnak. Meg akartam fizetni, csak nem tudtam betartani a terminust.

Ma délután mindketten bejöttünk Jasiba, és itt egy kávéházban találkoztunk. Két- óra hosszt könyörögtem Goldsteinnak, vonassa vissza az ellenem kitűzött árve- rést és adjon még egy utolsó haladékot.

— Nem, nem! Nem várok tovább! — utasított el Goldstein. — Fizetnie kell azonnal, különben elárvereztetem.

— Elváltam tőle, anélkül, hogy végez- tem volna valamit. Borzasztóan kétségbe voltam esve, ez az ember az utolsó pár- námat akarta elvitetni, mindent, min- dent. A lakásomból. Megtudtam, hogy este a személyvonattal Harlauba utazik. Gondoltam, megpróbálok még egyszer beszélni vele, hatni rá. Kisiettem a vas- uthoz, ő már akkor bent ült a fülkében. Gyorsan felszálltam, benyitottam hozzá.

Nézze Goldstein ur — könyörögtem — ne legyen olyan szivtelen, könyörüljön meg rajtam. Hagyjon nekem békét, — felelte, aztán elfordult tőlem és kinézett a Perronra. Már nem tudom mit mon- tam tovább, sirtam valósággal, de egyet- len vonás nem mozdult az arcán, ott ült és kinézett, mintha én ott se lennék. El- borította a düh az agyamat.

A zsebembe nyultam, kivettem a re- volvert és löttém. Aztán már nem tu- dom mi történt.

Megmondják neki.

A golyó pontosan keresztülfurta Gold- stein agyát és azonnal kiszenvédott.

A hallgatást egvártam nem lehetett

folytatni. Hoffmann újabb idegrohamot kapott, úgy hogy injekciókkal kellett csillapítani. Aztán levitték az ügyészség egyik cellájába.

A meggyilkolt Goldstein feleséget és hat gyermeket hagyott hátra.

Felemelik a vasutasok bizonyos kategóriá- jának nyugdíját

Bukarest, február 9.

A CFR Casa Muncii igazgatósága ma jóváhagyta Voghtberg vezérigazgatónak egy előterjesztését, amely javasolja, hogy a Casa Munciihoz tartozó ama vasúti nyugdíjas személyzet (fűtők, váltóőrök, munkások, fékezők, mozdonyvezetők stb) nyugdíját, akiknek eme illetménye nem haladja túl a 375 lejt és akik az ugyne- vezett B-kimutatásban szerepelnek, emel- jék fel. Az erről szóló javaslat felett a napokban dönt Valcovici közlekedésügyi miniszter.

A Státus támadásával most könnyen lehet érdemeket szerezni

Nagyvárad, február 9.

Sofronie György dr., kamarai képviselő, Nagyvárad jelenlegi polgármestere értesülésünk szerint a kamara csütör- töki ülésén rendkívül érdekes interpellá- cióra készül. A polgármester-képviselő az Erdélyi Római Katolikus Státus ügy- ben azt fogja egyenesen Jorga miniszter- elnöktől megkérdezni, van-e tudomása mint miniszterelnöknek arról, hogy a Státus irredenta nyilatkozatokat tesz és irredenta megnyilatkozásokat támogat. Interpellációjában Sofronie dr. erőtel- jes intézkedéseket fog sürgetni a román nemzeti érdekek védelmére.

A kamara és szenátus hétfői ülése

Bukarest, február 9.

A kamara hétfő délutáni ülésén több in- terpelláció-hangzott el arról, hogy a hatósá- gok a legképtelenebb módon üldözik azokat, akik nem pártolják a kormányt és ellene mer- nek felszólalni. Így Modreanu lupista képvise- lő közölte, hogy a déni rendőrség elfogott és bilincsekbe vert egy Boboc nevű tanítót, mert arra biztatta a parasztságot, hogy lép- jenek be a lupista pártba.

Gherman szociáldemokrata bejelenti, hogy a resicai és aninai munkások november óta nem kaptak fizetést és, hogy az állami bá- nyák nyugdíjsai öt hónap óta nem kapták meg nyugdíjilletményeiket.

Ghelmegeanu tiltakozik az ellen, hogy az ügyészek bármilyen szabaddábra helyezési kérelt kötelesek legyenek megfeleltetni, akár indokolt ez, akár nem.

Végül Scutaru követeli annak a vádnak a tisztázását, amely szerint a konverziós tör- vény előkészítő bizottságának tagjai a „sa- ját zsebkre dolgoznak” és csak egyéni érde- keiket tartják szem előtt.

A szenátusban Gyárfás Elemér nagy be- szédben tiltakozik az erdélyi római katholi- kus státussal szemben elhangzott irredenta vádak ellen. Figyelmezteti a kormányt, hogy az ország jó hírnevének nem tesz jót, ha egy- több százezer tagot számláló egyházi közü- letről azt a hírt terjesztik, hogy a román ál- lam ellen dolgozik. Bizonyítja, hogy a státus pénzeit kizárólag egyházi és kulturális cé- lokra fordítják. Azokat, akik a vádak ter- jesztik, és nem bizonyítják azokat, közönsé- ges rágalmazóknak bélyegzi.

— A KÖLTŐ ÉS AZ IRÓGÉP. Az egyik francia hetilap körkérdest inté- zett a legismertebb írókhoz és költők- hoz, hogy miképpen dolgoznak. A be- érkezett válaszok azt tanúsították, hogy a legtöbbjük írógépbe dolgozik. Ez a vallomás sok olvasóra kissé kiábrándí- lóan hatott s nem egy helyütt szigorú kritikát is váltott ki. Az egyik napi- lap csodálkozásának ad kifejezést, hogy Paul Valery, a legömörebb francia stí- lus mestere is e modern, rideg mecha- nikai alakban kifejezést adott. Fran- ciaországban ugyanis igen sok helyen azt tartják még, hogy az írógép a lel- ki élményeknek nem alkalmas közve- títője. Poincaré életrajzában hat köte- te mellett még 700 kísérőlevelet is sa- játkezűen írt. Ezzel a felfogással szem- ben mások arra utalnak, hogy ötven évvel ezelőtt ugyanilyen kérdés izgatta a közvéleményt: akkoriban szorította ki az acéltoll a ludtollat és mindenki azon a véleményen volt, hogy az acé- toll tulságosan prózai dolog, ami az inspirációt elhessegeti.

Sajnos, ma még nem lehet

Ebben az esztendőben nemcsak a genfi, de a washingtoni Népszövetség is megtartja a maga leszerelési konferenciáját. Genf nagy reklámmal és nagy apparátussal dolgozik és — nem csinál semmit. — Washingtonról alig hallani valamit, szerény a hangja és visszavonult az élete és — szintén nem csinál semmit. Washingtonban ebben az évben immár negyedszer ül össze a vallások kongresszusa azzal a feladattal, hogy a háború megakadályozásának, a lefegyverzés és így az örök béke kérdéseinek problémáival foglalkozzék. A negyedik világkongresszus, az eddigiekről sem hallottunk jóformán semmit. A szószékek nem hirdetik elég hangosan és az újságok nem portálják elég meggyőződéssel, holott tizenegy világ-vallás találkozik ezen a konferencián.

A háború alatt az ember sokat foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy miképpen lehet az, hogy ugyanaz a pap ugyanarra a keresztre esküti fel azt a katonát, aki francia és német ellen támad és ugyanazt a parcosot, aki német, de a francia ellen indul. Ugyanazon Istenhez imádkozott ugyanannak az egyházi rendnek papja és ugyanazonosan azt kérte, hogy Isten az ő hívei fegyverének adjon győzedelmet. A vallások háborús uszításának kérdése a béke első éveiben lekerült a napirendről és csak 1925 tavaszán merült Washingtonban, papi körökben, először és ismét az eszme, hogy nemcsak a világi, hanem az egyházi hatalmasságoknak is tenni kellene valamit tekintetben, hogy az embert egy újabb háború ne pusztíthassa.

Három évig, 1928-ig tartott, amíg a washingtoni mag kongresszusra érett. A világvallások először 1928 szeptemberében, Genfben, találkoztak, majd 1929-ben Frankfurtban, 1930-ban Bernben, 1931-ben újra Genfben és most, mivel Genf a világi hatalmak leszerelési konferenciájával van elfoglalva, Washingtonban találkoznak. A legérdekesebb az 1928 évi genfi konferencia volt, amelyen a háború ellenes propaganda szempontjait tekintve a világ összes vallásait egyesíteni akarták. Nagyon taktikusan és öltetesen kimutatták ekkor, hogy az egyes vallások felfogása között alig van valamennyi különbség. A kongresszus előadója egy, az ősi perzsa hithez hű, parszi lelkész volt, aki különböző vallások, különböző idézeteiből kimutatta, hogy a vallások majdnem egyezően, sőt meglepésztésig hasonló kifejezés-móddal elítélik a háborút és a békét hirdetik. Minden vallás az ember testvériségét és békéjét dicsőíti. Annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy békepropagandát csak úgy lehet csinálni, ha minden vallás, mint önálló vallás, a maga híveit győzi meg. A katolikus, református, zsidó, mohamedán, Buddha, parszi vallásban, a kínai konfucianizmusban és általában minden világvallásban megvan a törekvés, hogy békepropagandát folytasson és annak szervereit kiépítse, de ennek a propaganda-munkásságnak kifejlését két tényező gátolja késlelteti. Az egyik, hogy a vallások a közelmúltban és nagyon sokszor a történelem során a háborúkkal kapcsolatban szóval és tettel elkötelezték magukat a — háborúnak, másodsorban és ezenfelül pedig a vallások vezető papjainak az a felfogásuk, hogy a vallás az örökkévalóság földi szócsové és így a konkrét életbe mélyen bele nem temetkezhetik.

Az eddigi kongresszusokon ugyan az összes világvallások képviselői jelen voltak és mindannyian a béke mellett nyilatkoztak, de szószékeik és egyéb eszközeik útján tényleges propagandát még mindig nem folytatnak, holott az eddigi kongresszusok a vallások békemunkájának program pontjait is kijelölték. Előbbben is minden vallásnak az a kötelessége, — mondja a program — hogy híveinek kimutassa, milyen megvetően és elítélően nyilatkozik maga a vallás a háborúról, továbbá hasson oda minden vallás, hogy azok a hívek, akik meggyőződésükben háború ellenesek, háború esetén hadiszolgálatra ne kerüljenek és harmadszor kövessen el minden vallás

mindent, amit a béke érdekében csak elkövethet.

Sajnos, ezek mind csak szép szavak, amelyeket kongresszusokon elmondanak, de a dolgok érdemében semmi sem történik. A genfi kongresszuson kimondották azt is, hogy a népek egymásközötti viszonyának ismertetésében ezentúl a vallások csak az igazat mondhatják és parancsot kaptak a delegátusok arra is, hogy azt a szertefujt mérget, amely ma előítéletben és fagyüloletben jelentkezik, paralizálják, mert ez az előítélet és fagyülolet háborúba robbanhat ki.

A kongresszus kimondta! Mit tesz egy kongresszus? Kimondja!

És megállapította a kongresszus azt is, hogy a Béke jelszava és jelenvalósága mögött nagyon sokszor merev egoizmus és imperializmus rejtőzik. A meglévő állapot, amelyben egyes hatalmaknak jól megy sorsuk és azért megy jól sorsuk, mert más népeket és nemzeteket eluyomnak, még nem béke és az sem béke, ha a hinduknak és a kínaiaknak mindig békéről prédikálunk, csa azért, hogy a béke szuggesztíója alatt a felülálló hatalmak kizsákmányvolhassák őket.

Ez a reklám-béke és nem a lelkek békéje. Ez az a béke, ahol a hatalom, amely prédikál, békéről beszél ugyan, de dol-

Védje meg bőrét

NIVEA-CRÉME által

a zord és hideg időjárástól, hogy ne legyen repedezett és érdes. Dörzsölje be bőrét esténként, lefekvés előtt, alaposan Nivea-krémmel. A szövetek fiatalosan feszülni fognak, a bőr activ lesz és megerősödik; szél és időjárás többé nem árthatnak neki. De dörzsölje be nappal is, mielőtt kimenne a szabadba, arcát és kezeit Nivea-krémmel. Nem hagy semmi fényt és azt a friss-egészséges, fiatalos kinézet adja, amelyet valamennyien oly nagyon szeretünk.

Nivea-Créme: Lelei 10.00—72.00
Beiersdorf & Co., S. A. R., Braşov, Strada Juliu Maniu 39

lára gondol, ez az a béke, amelyben a népek és nemzetek nem hisznek és ez az a béke, amely miatt előbb-utóbb újabb háború lesz.

A washingtoni vallási-leszerelési konferencia most ismét összeül, de sajnos ettől a konferenciától sem lehet azt remélni, hogy megváltja a világot, megteremti a lefegyverzést és megszűli a békét. A vallások között sincs meg az a harmónia, amely ahhoz a testvérisüléshez kell, amely a világ „világi” minőségében is békét teremthetne.

Mindenesetre egyre jó ez a kongresszus: megtudjuk belőle, hogy a vallási hatalmak ugyanugy szeretnék a békét.

mint ahogyan a világi hatalmak akarják, de — sajnos! — nem lehet. Ma még nem lehet!

Ma még mindig csak ott tartunk, hogy legfeljebb kongresszusokat összehívni lehet. Az egyházak, amelyek a lelkek urai és így az ember mélyebben emberi tulajdonainak megihletői ugyancsak így rezümálnak:

— Sajnos, ma még nem lehet! Így mondják majd ismét és így enunciólják majd ismét azt a határozatot, amelyért őt földrészről Washingtonban összejönnek a bölcsek, tudósok, hatalmassok.

(h. s.)

ARGETOIANU NYILATKOZIK:

A konverzió kivül a kormány semmiféle rendkívüli intézkedésre nem készül

Kik azok a titokzatos álhírterjesztő bankosok és miért nem járnak el velük szemben

Bukarest, február 9.

A kamara pénzügyi és törvényhozói bizottsága egyesült, hogy megkezdje az új konverziós javaslat tárgyalását. Hétfőn délután lett volna a javaslat fölötti első érdemleges vita, Popovici nemzeti-parasztpárti és Constantinescu-Bordeni georgista azonban bejelentették, hogy még nem volt idejük áttanulmányozni a lényegesen megváltoztatott javaslatot s így a vitának egy nappal való elhalasztását kéri. Argetoianu hozzájárult a halasztáshoz, ezzel egyidejűleg azonban megragadta az alkalmat arra, hogy a javaslatl kapcsolásban elterjedt hírekről érdekes és sok tekintetben politikai szenzációként ható nyilatkozatot adjon a saját képviselőinek.

— Mindjárt a javaslat elkészülésekor azt kezdtek hiesztelni, különösen pénzügyi körökben — mondotta Argetoianu —, hogy a kormány a bankjegyalomány lebélyezésére készül, sőt nem riad vissza a devalvációtól sem. A hírforrások 20, 30, sőt ötven százalékos értékcsökkenésekről rebesgettek, egyáltalában nem törődve azzal, hogy milyen nagy károkat okozhatnak ezzel a hieszteléssel a külföldi és belföldi pénzpiacokon egyaránt.

— Alig tilt el az emiatt keletkezett

Kik azok a „bankosok”

Argetoianu erőteljes nyilatkozatát igen élénken kommentálják a bukaresti lapok. Az Adeverul szerint a pénzügyminiszter világosan a liberálisokra célzott, amikor bankérdekeltségéről beszélt. Tény az, hogy mindazokat az álhíreket, amiket Argetoianu most olyan keréken megcáfolt, a liberális Viitorul közölte elsőnek. Igaz, hogy támadta is értük a kormányt, bár egyelőre maga is jól tudta, hogy a híreknél semmiféle hivatalos alátámasztásuk nincs. Ez az ugynevezett pártpolitikai lelkiismeretesség.

A Lupta is kitér a pénzügyminiszteri nyilatkozatra. A „bankosok” mögött ő is a liberálisokat sejtí. Gúnyosan meg is jegyzi, hogy miért nem nyomoztatja ki az álhírterjesztőket a belügyminiszter a szigurancaival és miért nem jár el ellenük a rémhírterjesztőkre vonatkozó törvény alapján, hiszen ez hatalmában

izgalom, az álhírterjesztők azzal jöttek, hogy a kormány a román állampapírok és járadékkötvények értékének az ötven százalékos csökkentését vette tervbe. Ez is okozott éppen elég riadalmat. Végül az elmúlt vasárnapon valami Bugur nevezetű ur a román rádióban előadást tartott arról, hogy minden jel szerint a kormány elrendeli a hat hónapos általános moratóriumot.

— Belügyminiszter is vagyok, — folytatta Argetoianu, — s így alkalmam volt meggyőződni arról, hogy ezeket a híreket bizonyos bankérdekeltségek terjesztik, mert így akarják kompromittálni a konverziós törvényjavaslatot.

Az álhírterjesztők elfeledkeznek arról, hogy a tüzzel játszanak s meg gondolatlan aknamunkájuk mennyi kárt okozott máris és okozhat később.

— Most, a törvényjavaslat bizottsági vitájának a megkezdése előtt — fejezte be Argetoianu a nyilatkozatát, megragadom az alkalmat annak a kategórikus leszögezésére, hogy a kormány a konverziós javaslatban lefektetett intézkedéseken kívül semmiféle más rendkívüli intézkedés fogantatására nem készül és nem is fog életbeléptetni.

volna.

Legkomolyabban hat az Argus című közgazdasági lap megjegyzése. E lap szerint a konverzió körül mesterségesen felvert vihar egyelőre elült s most már nyíltan lehet írni az elterjesztett híresztelésekkel kapcsolatban. A felelőtlen álhírterjesztők komoly bonyodalmakat okozhattak volna, ha erre több az idejük. A deviza, arany és idegen valuta-vásárlás máris erősen megkezdődött.

Rendetegen voltak olyanok, akik a lebélyezés, illetve az ezzel kapcsolatban hirdetett devalváció elől idegen értékekbe sieltek átmenteni lejeiket.

Argetoianu nyilatkozatával tisztázódott a helyzet s ezek a korán megjedők és minden álhirtől megrémülők most csúnyán ráfizethetnek gyávaságukra.

A harc tovább zajlik

Argetoianu nyilatkozata azonban csak a pénzpiacot változtathatta meg a helyzetet. Politikai körökben tovább zajlik a harc a konverziós törvényjavaslat ellen. Hétfőn a román bankárszövetség tartott értekezletet, amelyen az összes bukaresti nagybankok képviseltették magukat. Az értekezlet memorandumot fogalmazott meg azzal a vészjósló beállítással, hogy még egyszer, utoljára figyelmeztetni kívánja Argetoianu pénzügyminisztert azokra a katasztrófákra, amiket a konverziós javaslat megszavazása vonhat maga után.

A memorandum aztán kifejti, hogy a konverziós törvény életbeléptetése a hi-

telélet teljes legyilkolását jelenti, hiszen a törvényjavaslat nem jelent kevesebbet, mint a vagyonok felének közönséges elkobzását.

A Lupta érdekes pikantériával szolgál a pénzügyminiszter harci modorával kapcsolatban. Értesülése szerint Argetoianu barátjai útján azt a hirt hozta forgalomba, hogy

amennyiben a konverziós javaslatot nem tudja az ellenzéki pártokkal elfogadtatni, úgy március 15-én a hivatalos lap rendkívüli kiadásban fogja hozni azt a királyi dekrétumot, amely az Argetoianu kormány kinevezéséről szól.

A Lupta szerint ez is van olyan felelőtlen álhírterjesztés, mint a bankjegyek lebélyezéséről szóló s nyilvánvaló, hogy Argetoianu zsarolni akar vele.

Tőzsde

1932 február 9.

Zürich (nyitás): Berlin 121.65, Amsterdam 206 és fél, Newyork 512 és fél, London 17.68, Páris 20.17 és fél, Milánó 26.70, Prága 15.17, Budapest —, Belgrád 905, Bukarest 302 és egynegyed, Varsó 57.45, Bécs —.

Februári ballada

Esküszöm, hogy fájt a szívem ér!
Sizni ment és tíz gyerek kísérté!
Bizony elszállt az ldő felette,
Markáns arcát kissé „ránCBSZ”
Plüsszét velett hatalmas tokája,
Gyapjusálát tekert fázva rája,
Sinadrágba gyömöszölte hajját,
Szurós serte vette körül száját —
Agyarain kurta pipát tartott
S mintha hullám verdesné a partot,
Ugy sercintett hősünk hébe-hóbal
Bocsánat ha már ez került szóbal

A hotelbe biz' utánamentem
S ennek folytán azt is bejelentem,
Megnéztem a bejelentőlapját,
Hogy hódják e számos gyermek apját?
S hogy szemembe ötlött a sok adat,
Azt hiszem, hogy rebegtem egy vadat!
Mert az urról kiderült, hogy dáma
S éveinek se szeri, se száma!
Feinsilberné az álférfi neve,
Skandalum, hogy most jött meg a leve,
Ó, ki otthon is nadrágot hordott,
Nyilvánosan üzi ezt a sportot!

Ha ez így megy, oda fogunk jutni,
Nadrág után fog a férfi futni!
Viszont az már kellemetlen lenne,
Ha nagymama lappangana bennel!

NEMES FERENC

Telefon 145 **Redoute Mozgó** BRASSO

MA KEDDEN PSEMIER! — Sommeset világhírű regénye filmen

ASSZONY A DZSUNGELBEN

Csendes Océán kietlen szigetén élő kinal nő, japán férfi házaseletének lélektan re-télye, melynek minden szépsége tökéletesen rajzolja meg a ma aktualitással bíró kínai és japán eseményeket. 100 0/0-os német beszélőfilm. Charlotte Ander, Erich Pontó 10szeri epilkkel

EXOTIKUS ZENE!

Kiegészítő műsorban: Nagy érdek-lődésre számoltartó kulturkép **Gyermekek és állatok.** (Kindler und Tiere).

Hírek

KINAI VERSEK

ÖRÖK TAVASZI HOLD

— Csang Pi. —

Álmomban a Kedves házába jártam.
Boltíves csarnokokban, mely homályban,
tornácokon kerestem mindenütt.
Majd udvarára értem, hol örökre
tavaszi hold ragyog a kertli rögre
s álomrözsákra és arcára sűt.

RÉGI NÓTA

— Li Csi-l. —

Volt egyszer egy legény, elment háborúba,
verekedett Yen-be, verekedett Yu-ba,
hétóles testével ellenét tiporta,
lovát patájával rugdalta a porba.
Karakán díváz volt, kötekedő, büszke,
bajusza úgy borzadt, mint sündisznó tüske.

Szállt a fehér felhő, fekete is vele.
De ki térhet haza, ha nincs ki ideje?
Tizenöt éves lány Liao-ba várta,
a hallgatónak, táncolt, pöngött a gitárja.
Gitárja ma is zöng régi szerelemről,
katona ha hallja, a könnye kiperdül.

LANTOS

— Liu Csang-csing. —

Milyen csodásan zeng hét, tiszta hurja, —
hűs szél suhan fenyők között így el.
Sok régi, édes dalt mond újra-újra
s rá senkisémet figyel.

HUNG CSÓ-VAL VALÓ TALÁLKOZÁSOM A FŐVÁROSBAN

— Wei Ying-Wu. —

Vidékről jössz és most nálunk időzöl,
ruhádán még Pa-ling esője gőzöl.
„Mi járhat?” kérdem s megtörve percét
a hallgatónak, szólsz: „Vettem szekercét.”
... A fecske még ma is csipogva röppen
rózsás ligetben, rózsás, könnyű ködben,
mint hajdanán. Az élet most se más.
Csak a hajunk lett zuzmarás.

KOSZTOLANYI DEZSŐ

— Szakálinét csak 50 ezer lej kaució
ellenében helyezik szabadlábra. Csikszere-
dálból jelentik: Creanga csikszere-
dál vizsgálóbíró hétfőn végzést hozott, a
mely szerint a titokzatos körülmények
között meghalt Szakáli övegyét 50 ezer
lej kaució ellenében szabadlábra helye-
zi. Szakálinénak azonban nincs pénze, el-
mebeteg kislányát sem tudja gyógyke-
zeltetni s így minden valószínűség sze-
rint továbbra is a börtönben marad.

— NAGY PANAMÁT FEDEZTEK FEL A
LETÉPÉNYTÁRNAL. Bukarestből jelentik:
A Lupta számol be arról, hogy a Letépen-
zárna hatalmas panamát fedeztek fel. A viz-
sálat megindult, de eddig csak annyi szíva-
rgott ki a nyilvánosságra, hogy a visszaélé-
ket az igazgatóság tagjainak napidíjelszá-
molásainál követték el. Arról, hogy a pana-
mával kapcsolatban kik ellen indult vizsgá-
lat, a lapok még nem írnak s a Lupta is csak
annyit tud, hogy a Letépenzár egyik tiszt-
viselője a rovacsolás során öngyilkosságot
követett el. A Lupta tudósítása azzal végző-
dik, hogy a Letépenzár panamájaival kap-
csolatban meglepő szenzációk várhatók.

— 12 tagú orosz tánc-csoport és akro-
bata művészek lépnek fel a brassói Mo-
dern Muzg előadásain a szünetben és a
félórát tartó szenzációs látványosságú
orosz csoporttáncokkal és akrobata mu-
tatványokkal szórakoztatják a közönsé-
get. Műsoron szerepel: „Az ezred réme”
szenzációs német katonaperette Felix
Bressart-al a főszerepben. Nem emelt, ha-
nem rendes olcsó helyárak.

— Tűz egy régi kolostorban. Buka-
restből jelentik: Tegnap délután borzal-
mas tűz pusztított az Arges-mezői lyb-
lea község mellett levő Turnu-kolostor-
ban. A tűz, melyet a szél is táplált, elham-
vasztott huszonhárom szerzetesi cellát
és megsemmisített rengeteg értékes kéz-
iratot és egyházi könyvet. A toronyban
a két harang a nagy hőstétől megolvadt.
A szerzetesek között félelmetes pánik
tört ki. A kár meghaladja a kétfélmillió
lejt.

— A Status védelmében. Marosvásár-
helyről jelentik: A marosvásárhelyi egy-
házmegye Jaross Béla apátplébános el-
nökletében tegnap közgyűlést tartott. A
gyűlés kezdetén adminisztrációs ügyek-
kel foglalkoztak, majd Majláth püspök
státusszerűségeivel foglalkozó körlevele
került szóba. A közgyűlés határozati ja-
vaslatot hozott, amelyben kimondja,
hogy a püspök mellé áll s 8000 marosvá-
sárhelyi katolikus nevében hierarchi-
kus úton a Szentiszéknél intervenciót a
státus érdekében.

Ítélet az élesdi gyilkosok ügyében

Összesen 66 évet osztottak ki az öt vádlott között

Nagyvárad, február 9.

Az élesdi rablógyilkos suhancok bü-
nyének tárgyalását ma, kedden délelőtt
folytatta a nagyváradai törvényszék. A
bírószék befejezte a vádlottak kihallgatá-
sát s mind az 5 vádlott avagyodtan, cini-
kusan és egyöntetűen tett vallomást a
Herz-házaspár és Terebessy Sándor keres-
kedő meggyilkolásáról.

A vádlottak és tanúk kihallgatása után
Gracu ügyész emelkedett szólásra és ha-
talmos vádbeszédében előre megfontolt
rablógyilkosság miatt példát mutató és
elrettető büntetést kért a cinikus vád-
lottakra.

Sangeorgeanu ügyvéd, a vádlottak
egyik védője hangsúlyozta, hogy csupa
olyan kiskorú fiatalember áll a bíróság
előtt, akiknél a neveltetés hiánya okozta,
hogy a bűn útjára tévedtek. Nagy
feltűnést keltett a védőnek következő
megállapítása: Berecki már régebben is
követett el lopást, de a hatóságok hibá-
sak abban, hogy a bűnt nem fedezték fel
és nem torolták meg büntetéssel, amely
esetben nem kerülhetett volna sor a gyil-
kosságra. Védőbeszédében hangsúlyozta,
hogy a börtönöket nem szabad a társada-

lom elesettjeivel és hajótöröttjeivel meg-
tölteni.

Horoáth Emilia dr. ügyvédnő Fekete
Sándor védelmére még külön kiemelte,
hogy Fekete részeg volt és társai így
cipelték magukkal a rablógyilkossághoz.
Feketére felmentő, a többi vádlottra eny-
he büntetést kért. Mindkét védő megegye-
zett abban, hogy az öt suhanc csak za-
bolni indult a Herz-házaspárhoz és a Te-
rebessy-féle üzletbe s a gyilkosság csak a
helyszínén, a körülmények kialakulása
folytán jutott eszükbe.

A védőbeszédnek elhangzása után az el-
nök szünetet rendelt el s közben Kovács
András az újságíróknak cinikusan kacag-
va mondtotta:

— Mi történhetik? Kapok legfeljebb 15
—20 esztendő.

A bíróság délután 2 órakor hirdette ki
az ítéletet, amely

Kovács András 15, Pap Imrét 14, Boj-
tos Jánost 12, Fekete Sándort 10 évi
fegyházra, Berecki Gyulát pedig, mi-
vel az 18 éven aluli, 15 évi javító fog-
házra ítélte.

Az elítéltek felebbeztek.

* ALFRED ÉS FREDY UFERINI, a világ-
hírű illuzióristák előadása, mely iránt máris
óriási érdeklődés nyilvánul meg, a brassói
Astra moziban lesz megtartva, ahol minden
technikai előfeltétel adva van a „Csodák re-
vüjének” előadásához. (e)

— ÉHESEK AZ INSPEKTOR URAK...

Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszterium-
ban rájöttek arra, hogy azt a rendeletet, a
mely a fokozottabb adóbehajtásokért prémi-
umokat biztosít az adóbehajtó pénzügyi tiszt-
viselők számára, sok helyen tévesen értelmez-
ték és a törvényesen megállapított összegeket
— helyenként félmilliót is — bukaresti in-
spektorok vettek fel. A fővárosi lapok érte-
sítése szerint Argetoianu pénzügyminiszter
már utasítást adott ki arra, hogy a kissé hir-
telenkedő inspektor urak az adóhivatalokat
megillető összegeket fizessék vissza.

— KÖZJEGYZŐK AZ IGAZSÁGÜGYMI-
NISZTER ELŐTT

Bukarestből jelentik: Az
erdélyi közjegyzőknek többségéből álló küld-
döttség jelent meg Pop Valér dr. igazságügy-
miniszter előtt. A küldöttség azt közölte az
igazságügyminiszterrel, hogy az új bírósági
törvény egyesek úgy értelmezik, mintha köz-
jegyzőknek nem volna szabad bizonyos okira-
tokat elkészíteniük. Az igazságügyminiszter
a küldöttségnek kijelentette, hogy a kérdést
tanulmányozni fogja és orvosolja a közjegy-
zők sérelmeit.

— LUPU HAZAÉRKEZETT KÜLFÖLDI
UTJÁRÓL.

Bukarestből jelentik: Lupu, aki
hosszabb külföldi uton volt Berlinben, Páris-
ban és Londonban, tegnap visszaérkezett a
fővárosba. Lupu elsősorban a gazdasági vál-
ság tüneteit és orvoslásának módjait tanul-
mányozta a nyugati államokban.

— BRASSÓBAN ELFOGTAK EGY MEG-
RÖGZÖTT VASUTI TOLVAJT.

A brassói
rendőrség állomási kirendeltsége letartóztatta
Lapadatu János közismert vasuti tolvajt, aki
csak nemrég hagyta el a foksáni rendőrség
fogházát, ahol apróbb tolvajlásai miatt né-
hány napot ült. A visszaeső bűnös most hosz-
szabb büntetésnek néz elébe.

— Árverés után jöttek rá, hogy jogta-
lanság történt. Marosvásárhelyről jelen-
tik: Reményi Armin marosvásárhelyi di-
vatárkereskedés ellen — mint ismeret-
es — adóhátraléka miatt árverést vezet-
tek be, amelyet a betegen fekvő tulajdo-
nos távollétében meg is tartottak. Mint-
hogy az árverés során az üzlet berende-
zését és árnkésztését potom áron cőtve-
tyélték el, Reményi az illetékes hatóság-
knál tiltakozását fejezte ki. A pénz-
ügyigazgató ma magához kérte az árve-
rés aktáit, amelyeknek átvizsgálása után
kimondotta, hogy az árverés jogtalan s
egyben a kereskedő adóhátralékának
kifizetésére is haladékosan adott. Reményi
egyébként kártérítési pert támaszt a
kinétsár ellen.

— A Kisküküllőmegyei Könyvelői Ka-
mara közgyűlése. Dicsőszentmároni tu-
dósítónk jelenti: Vasárnap tartotta meg a
Kisküküllőmegyei Könyvelői Kamara ez
évi közgyűlést, amelyen Avrigeanu, az
Albina bank fiókjának igazgatója elnö-
költ. Antal Dezső és Révai Mór indítvá-
nyára a közgyűlés elhatározta, hogy át-
írják az összes ipari és kereskedelmi vál-
latokhoz, hogy ezután csakis kereske-
delmi értelességgel rendelkező munkaszo-
rót alkalmazzanak. Tiltakoztak az ellen,
hogy a vállalatok idegen államolgáro-
kat alkalmazzanak, amikor a könyvelői
kamara tagjai állás és kereset nélkül
vannak. A közgyűlés az új tisztikar meg-
választásával ért véget.

— A BRASSÓI TURISTÁK NESZTORA

MEGHALT. Förder Sándor, brassóvármegyei
nyug. árvászéki igazgató, az Erdélyi Kárpát-
egyesület egykori tevékeny alelnöke és bras-
sómegyei osztályának egyik megalapítója, 77
éves korában Brassóban meghalt. Förder Sán-
dor a brassói magyar társadalom kulturális
életében is élénk részt vett. Temetése szer-
dán délután 3 órakor lesz az Egres-utcai esa-
ládi házból a bolonyai róm. kath. temetőbe.
A B. T. E. elnöksége kéri az egyesület tag-
jait, hogy a temetésen testületileg vegyenek
részt.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a

cimkékön feltüntetett lejáratot A lap za-
vartalan expedíciója érdekében gondoskodja-
nak idejében a lejárt előfizetést megújításáról
s ha akár postán, akár megbízottunk útján
megújították az előfizetést, figyeljük meg,
hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a
cimkén.

— A NAGYVÁRADAI AAC kikapott Mont-
pellierben. Montpellierből jelentik: A AAC
egyházta vasárnap 2:1 (1:1) arányú veresé-
get szenvedett az SO Montpellier csapataól.
A francia csapat durván játszott és győzelmet
a bíró is elősegítette.

— NEM VILÁGÍTJAK A BRASSÓI KÖ-
BÁNYA-UTCÁT.

Kaptuk a következő panaszos levelet: Igen tisztelt Szerkesztő ur, szí-
veskedjék felhívni az illetékesek figyelmét,
hogy Brassóban, a Kőbánya-ut feljártánál,
a Zárda előtti szakasz, egészen az Averescu-
utca bejáratáig pokoli sötétségbe borul min-
den este, minthogy ott egyetlen lámpa nem
ég. A veszélyeztetett személybiztonság érde-
kében kéri az ottlakók, hogy ennek a kis
utszakasznak a világításáról gondoskodás
történjen. Egy kőbányai lakos.

— Nagylelkű betörők. Temesvári tu-
dósítónk jelenti: Az éjszaka folyamán ismer-
etlen teretsek behatoltak Gavosdin
Gyula sárfalvai gazdálkodó lakásába és
felfeszítve a szekrényt, 23.000 lejt ellop-
tak. A betörők 500 lejt hagytak hátra és
egy cédulán a következőt ízenték: „Ezt
hagyjuk neked, hogy ne halj éhen”. —
A nagylelkű betörőket a csendőrség az
egész környéken keresi.

— MOSZKVAI RÖPCÉDULÁKAT

OSZTOGATTAK BUDAPESTEN.

Buda-
pestről jelentik: A budapesti rendőrfoka-
pitánysághoz befutott jelentések szerint
a budapesti gyárnegyedben néhány mun-
kás Moszkvában nyomtatott kommunista
rópcédulákat terjesztett. Tizenhat helyen
tartották házkutatást és tizenhat egyént,
köztük két nőt, tartóztattak le.

* KOMAROMY JANOS. Ordások címen

megjelent új regénye. Az örök magyar láza-
dók nagy történelmi regénye, a gályarabok
szünetéről. Buda vívásáról Thököli fel-
keléséről, az eperjesi vérengzésről és Munkács
bukásáról. A 340 oldalas könyv ára 143 lej
Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában

* MINDEN FÜSZER- ÉS CSEMEGÉFKÉ-
RESKEDŐNEK olvasnia kell a „Reklámélet”
legújabb számát, amely a magyar kereskedők
közében közkedvelt kirakat-rovatát ezuttal a
füszerszakmának szentelte. A lap, mely az is-
mert pompás kiállításban és dus tartalommal
jelent meg, érdekes cikket hoz ezuttal Rosner
Károly, dr. Hermann-Cinner Alice, Kende
György, Bihari Mór és dr. Vajda István tol-
lából. Karácsonyi és újévi hirdetés-riport,
gazdag képanyag és hirovat van az új szá-
mban, melynek változatos tartalma tesz tanu-
ságot arról az állandó fejlődésről, amelyen a
„Reklámélet” a kereskedővilág szolgálatában
követ. Szerkeszti: Balogh Sándor. Előfizetési
díja Románia részére félfévre 270 lej. Kiadó-
hivatal: Budapest, V. Bálvány-utca 12. Ér-
deklődő kereskedőknek készséggel küld mu-
tatványszámot.

— A GYERGYÓI KÖZBIRTOKOSSÁGOK

IS CSATLAKOZTAK A SZINDIKATUSI

MOZGALOMHOZ.

Csikszere-
dából jelentik: A gyergyói közbirtokosságok Gyergyószent-
miklóson nagy érdeklődés mellett értekezletet
tartottak s azon olyan határozatot hoztak, a
mely az eddig mesterségesen elszigetelt gyer-
gyói közbirtokosságok előtt is új fejlődési le-
hetőségeket nyit meg. Az értekezleten éles tá-
madásban részesítették a kormányt az azt a
tervet, amely a közbirtokossági vagyonekat a
községi közigazgatásnak akarja átadni. A
felszólalók rámutattak arra a veszedelemre,
melyet ez a kormányintézkedés rejt magában
abban az esetben, ha a törvénytervezet parla-
menti vitája alkalmával nem tudják megaka-
dályozni az idevonatkozó szakasz törlesztését. Az
értekezlet határozati javaslatban Páll Gábor
dr. kamarai képviselő útján arra kérték fel a
Magyar Párt parlamenti csoportját, hogy a
törvénytervezet megszavazását minden esz-
közzel akadályozzák meg s világosítsák fel
a kormányt arról, hogy a közbirtokos-
sági vagyonek ilyen módon való kezelése a
székelység teljes anyagi romlását idézné elő.
Határozatilag mondták ki azt is, hogy a
közirtokossági vagyonek felosztásához még
elvbem sem járulnak hozzá. Ez a határozat
azért érdemel figyelmet, mert éppen Gyer-
gyóból indult ki az a felelőtlen mozgalom,
hogy a közbirtokossági vagyonekat osszák
fel. Nagyjelentőségű az értekezletnek az a
határozata is, hogy a gyergyói közbirtokos-
ságok is csatlakoznak a szindikátusi mozga-
lomhoz.

— NEM TUDJÁK FÜTENI A SZÉ-
KELYFÖLDI HIVATALOKAT.

Csikszere-
dai tudósítónk jelenti: Különös iróniá-
ja a eorsnak, hogy a fában annyira gaz-
dag Csikmegyében — nem tudják füteni
a hivatalokat. Nem fűtik többek között
sem az állomás várótermet, sem pedig a
postahivatalát Csikszere-
dában. Az a fá-
mennység, amelyet a csikszere-
dai posta-
főnökség a vezérigazgatósági rendelkezé-
sek értelmében naponta felhasználhat,
arra sem elég, hogy a kályhák átmeleg-
szenek. A tisztviselők nagykabátban,
fügyűrt gallérral dolgoznak, a közönség
pedig remeg és didereg a jégvereszerű
hivatalokban. Panaszok hangzottak el
aziránt is, hogy a székelyföldi bíróságok
sem tudják füteni s emiatt már több-
ször is kénytelen volt a bíróság a tár-
gyalásokat elnapolni.

— Balesetek a pojánai siversenyen. A

pojánai siverseny hatalmas nézőseregé-
nek számos tagját érte a sikos utak kö-
vetkeztében baleset. A sérültek között
van Oprea György büntetőbíró, a bras-
sói rendőrség rendészeti osztályának fő-
nöke is, aki jobbkarját ficamította. ki
Bancilla Miklós, a rendőrprefektura tit-
kárja ballabát törte.

— Juhok és sertések százai égtek el

egy istállóüznel. Schwieroböl jelenti:
A város közelében fekvő Ramelov-tanyán
hétfő éjjel óriási tűz ütött ki. Egyórakor
már a juh- és disznóistállók is lángokban
állottak. A tűz mintegy hatszáz juhot
és százötven disznót pusztított el, azonki-
vül nagymennyiségű takarmány is áldo-
zatul esett a lángoknak. A rendőrség
gyujtogatókra gyanakszik.

— ELHALASZTOTTÁK A FILHARMÓNI-
KUSOK HANGVERSENYÉT.

A brassói fil-
harmónikusoknak február 11-ére tervezett
hangversenyét, melyen tudvalegőleg a Tutse-
knővérek is fellépnek, közbejött akadályok mi-
att március 2-ára halasztották.

* KUNCZ ALADAR, a nemrég elhunyt

erdélyi magyar író Fekete kolostor e művé-
vel világirodalmi sikert aratott. A 2 kötetes
regény 3-ik kiadásban jelent meg az Athe-
neumnál, izléses kivitelben. Ára 300 lej. Kap-
ható a Brassói Lapok könyvosztályában.

BRASSO **„Modern Muzsón”** Telefon 518

Ma keddtől szenzációs kettős attrakciós műsor

Felix Bressart és Lucie Englisch-el **Az ezred réme**

Német énekes filmoperette.

Szünetben felel! **A műsor keretében!**

17 tagú akrobata orosz tánc-csoport

Szenzációs látványosságú eddig még nem látott orosz csoport-táncok — Balalaika zene — Akrobátikus mutatványok. — Bamatlabajtó szenzáció

Nem emeltünk, rendező helyárak! **Rendes olcsó helyárak!**

Következik! **Világattrakció!**

Szines és hangosfilm

Ben-Hur

RAMON NOVARRO-val.

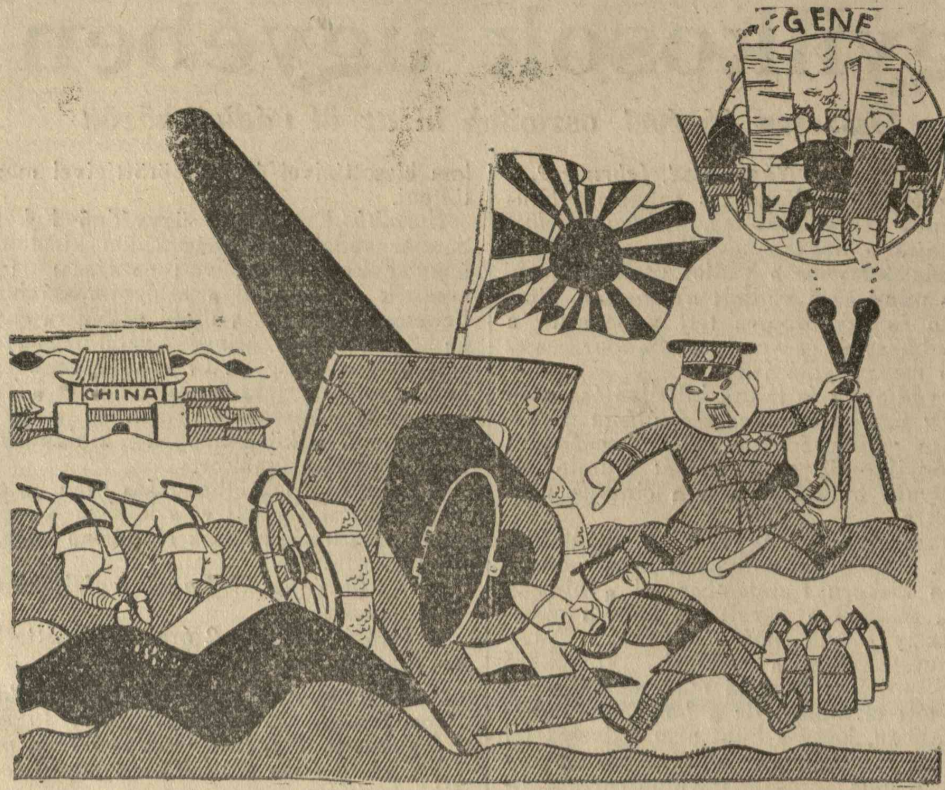
Kávéházakban, zsúfolt termekben nátha, influenza ellen véd Anacot pasztilla szopogatása. Egy fiola ára 37 lej.

— Adófizetésnél város, vendéglői záróránál falu. Szilágysomlyóról jelenti tudósítónk. A Szamos völgye központjában fekvő nagyforgalmu szilágymegyei Zsibót az adókievítés alkalmából — minthogy rendőrsége, csendőrsége, szolgabírósa, járásbírósa, nagy szállodája, mozija, több bankja s ezenkívül járási székhely is van — városnak deklarálták s az egy szoba konyhás házakat is — ami tudvaleg a községekben adómentes — megadózták. Zsibó tehát, mint város adózik. Eppen ezért hat különösen az illetékesek azon újabb rendelkezése, hogy este 9 óra után a kávéházak és éttermek az eddigi 1 órai záróra helyett, most esti 9 órakor kötelesek bezárni. E sérelmes rendelkezés ellen tiltakozó éttermek és kávéházak tulajdonosai annyit értek el, hogy a megye legmodernebbül berendezett Unió szállodájának éttermére és kávéházára e sérelmes rendelkezést nem vonatkoztatják, ellenben a másodrendű kávéházakat és éttermeket este kilenc órakor kell bezárni. Ellenben az adójuk marad a régi.

— AMIKOR A BETÖRŐ HAMIS PÉNZT ZSÁKMÁNYOL. A londoni Crystal Palace futballklub épületébe a minap betörték. A betörők egyéb zsákmány közt magukkal vitték egy pénzes zacskót is. Keserves csalódásukra azt kellett találniok, hogy a zacskóban csupa hamis pénz volt, melyet a klub pénztárosa a legutóbbi meccs bevételeiből kisselejtett. A valódi pénz biztonságban volt. Hogy miképpen kerül egy futballklub pénztárába zacskószámra a hamis pénz? Angliában a pályák bejáratainál nincsen ellenőrzés: a közönség egyszerűen bedob a szekrényekbe egy pénzdarabot. Ez magyarázza meg, hogyan került a klubhoz a tömérdek hamis pénz.

— Éjszakai leszámolás. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: A kisküküllőmegyei Hundorf községben Weiss Johann és Weiss Martin gazdálkodók egy birtokügy miatt régóta haragot tartottak fenn Weiss Michael nevű rokonukkal. A két Weiss-fivér elérkezettnek látta az időt, hogy Weiss Michaellel leszámoljon s egyik este meglesték a háza előtt és karókkal megtámadták. A hatalmas Weiss Michael pusztá kézzel védekezett s már sikerült is egyik támadója kezéből a dorongot kicsavarni, amikor a másik úgy fejbe ütötte, hogy a vastag bot eltört s ő maga eszméletlenül esett össze. A verekedés zajára az egész falu összaszaladt s a csendőrök a támadókat azonnal elfogták, majd bekisérték az erzsébetvárosi ügyészség fogházába. Weiss Michaelt súlyos sérülésével kórházba szállították.

Ahogy a japánok Genre lütyülnek

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást, vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Tettenért szeszoltvajok. Dicsőszentmártoni tudósítónktól: Horváth Lajos báró küküllőszéplaki földbirtokos szeszgyáránál Kellermann Gyula pénzügyi tisztviselő, aki az állandó ellenőrzést végezte, a napokban észrevette, hogy a szeszgyár vasajtáján fesszegetés nyomai láthatók. Felfedezését egyelőre senkivel sem közölte, hanem fokozottabb figyelemmel kezdett örködni. Az elmúlt éjszaka gyanus alakokat vett észre a szeszgyár körül, majd azt is megfigyelte, hogy az ajtót felnyitják és hordókat cipelnek ki a szeszgyárból. Ekkor rajtaütött a tolvajokon, akik Horváth Artur báró cselédjéhez tartozó béresek voltak. Simon József béresegazda vezetésével. A béresek annyira megrémültek, hogy térdenállva könyörögtek, ne juttassa őket csendőrkézre a pénzügyi tisztviselő. Kellermann azonban csendőröket hivatott es az eljárást megindította a

szeszoltvajok ellen. Simont és társait a csendőrség bekisérte az erzsébetvárosi törvényesek ügyészségének fogházába.

Minden áldott állapotban levő anva a vitaminokban gazdag, táperőkben dúsz Ovomaltine-t használja reggelire, uzsonnára.

— DOLGOK, AMELYEK RŐL NEM MINDENKI TUD. A pénznek tizennyolc másodpercére van szüksége, hogy egyik korból a másikba áramoljon. Egy 4000 évnél régebb egyiptomi papiruszban a többi közt egy punesfajtának receptjét találták feljegyezve. A délafrikai adenia-növény mérge ötezerszer erősebb, mint a strichniné. A nyulak tíz-tizenkét éves kor érhetnek el. Dél-Rodéziában új aranyerekre akadtak, amelyek tonnánként átlag fél font aranyat tartalmaznak.

— A kudzsiri kereskedők sérelme a dévai iparkamara előtt. Déváról jelentik: Közel két éve annak, hogy Kudzsiron a hetivásárok tartását vasárnapra tették át. Minthogy vasárnap munkaszüneti nap, tilos e napon a kereskedőknek üzleteiket kinyitni, viszont a vásárra járó kereskedőknek lehet és szabad árulni. E lehetetlen intézkedésből a kudzsiri kereskedőket nagy károk és csendőrségi

Antineuralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén idegzsábák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos felzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. SZF 17171

vevaturák érték, amiért hasztalan szaladgáltak a mindenkor prefektushoz, mind a mai napig semmi érdemi intézkedés nem történt, s ők ma is csukva tartott üzlet mellett kell végig néznie, hogy a vásárra járó kereskedők hogyan üzletkeznek. De panaszkodtak többfelé a kudzsiri kereskedők azt az anomáliát is, hogy a gyári munkások fizetés helyett bonokat kapnak, s ezzel kényszerítve vannak arra, hogy kizárólag konzumban vásároljanak, ahol a bon ellenében vett árut eladják másnak készpénzért — természetesen olcsóbban — és az ilyen módon szerzett készpénzen szerzik be a szükségesleteiket. Az iparkamara igazgató-tanácsa elhatározta, hogy a lehetetlen állapot megszüntetése érdekében minden lehető elkövet és közvetlenül fog intervenálni az illetékes miniszteriumnál. A kamara foglalkozott még a vándor kereskedők megrendszabályozásának kérdésével is, a napirenden levő adóselelmekkel, a hátszegi kereskedelmi iskola fenntartási nehézségeivel, továbbá a tisztviselői ügyekkel is.

Hetenként legalább egyszer tisztítsa ki alaposan beleit. Ha este 2—3 szem Artin dragéet vesz be, reggel, anélkül, hogy gondolna rá, könnyű, kellemes béltisztulása lesz.

— A gálfalvi vásáron meglincselték egy notórius tolvaj cigányt. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Kolompár Árgyélus cigánylegény majdnem az életével fizette meg a kisküküllőmegyei Gálfalván tartott vásáron azt a rossz tulajdonságát, hogy szerette az idegen holmikot eltulajdonítani. Egy régebbi vásáron már rajtaesztett, mert csizmákat akart lopni, de észrevették és alaposan elverték. A tegnapi országos vásáron egy kucsmát igyekezett elvinni. A vásárosok ismét ráta-madtak és üldölni kezdték s hogy meg nem lincselték, azt csak annak köszönheti, hogy a csendőrök idejében közbeléptek és kimentették a dühöngő vásárosok kezéből. A notórius vásári tolvaj ellen megindult az eljárás.

DÉCSEY ZOLTÁN:

119

A SIRÓ VÁROS

Már sokan állanak körülöttük, az iskola épületéből kiszaladt a tanító ur felesége és hangos zokogással öleli, csókolgatja a katonákat.

— Jaj, édes jó fiam, drága magyar gyermekek, bizonyára megeheztek, megszomjaztatok a hosszú úton. Jaj, jertek be hozzám fiacskáim, egy kis kávéra, kalácsra.

De ott szalad már Kilán mama, aki sarkon méri a jó libapecsenyét. Malomkerék nagyságú kenyér, hatalmas kés és jó nagy darab szalonna, meg füstölt kolbász a kezében. Már szeli s a nagy karéj kenyereket, meg a nagy darab szalonnát.

Pultik bácsi sem állja meg, hogy elmaradjon a megvendéglésből. Beugrik a házába és hatalmas butykossal siet vissza.

Pistában pedig már dolgozik az újságíró.

Ezren intéznek a két katonához kérdéseket, alig győznek felelni a rohamra. Gyurják, gyömöszölik lefelé a jóízű szalonnát és fél szájszárakból bükködi ki a feleleteket.

Most Pista kérdez és az emberek tisztellegően huzódnak hátra, mert valahogy megérik a sajtó történelmet megörögzítő munkájának jelentőségét. A tengerhez:

— Hogy hívják elvtárs és hovávvóló.
— Tóth Imrének, kérem és Szügedébe való vagyok. Tengerész voltam a há-

boruban. A Száván szolgáltam. A monitorton...

A másik:
— Molnár János, kérem. Közhuszár Köcskemétről.

— Jaj, drága jó magyar fiuk, jaj én életem...

Egyre tart a sopánkodás, ölelgetés, csókolgatás.

— Mikor jönnek be a vörös csapatok?

— Hát úgy gondójuk, még jó félóra-ba betelik. Mi előrs vagyunk. Nem is kék még itt lövünk. Röggel indutunk. Honnét is, pajtás? Az ám, Nagyidáron. Hát csak jöttünk... jöttünk... oszt csodálkoztunk, hogy ez a csapat itt mögyszaladt előlünk. Mert ha mögátak vóna, még nem lönnénk itt.

— És Pista rohn be a városba. Nem érzi a fáradságot, nem törődik vele, hogy patatokban szakad róla az izzadság, könnyűiek a lábai, mintha minden teher leszakadt volna róluk, nagyokat ugrik, és egymásután győzi le az utcákat.

Az egyik sarkon a boltosné áll az üzlet ajtajában. Most nyitott éppen. Csipőjére teszi a kezét és csodálkozva nézi a rohanó embert.

— Alljon meg fiatal ur, mit szalad úgy?

Pista megtorpan egy pillanatra. Odaugrik a természetes asszony elé, átkarolja a derekát és egy cupánós csókot nyom a zsiros arcpárnájára.

— Testvér, itt vannak a magyarok!

Az asszony nagyot sikolt örömeiben és Pista már vágat tovább a szélvész szárnyain.

A harangok egyre zognak. Most ér ki az Erzsébet-térre. Tele van kíváncsiakkal. Kis csoportokban verődnek össze az emberek és élénken mutogatnak az ég felé. Berregés. Pista egy pilanatra megáll. A

repülő alább ereszkedik. Nagy szovjet-csillag a hasán.

Most a Pesti utó irányából porfelhő. Biciklisek közelednek. Egy biciklis járőr.

Ebben a pillanatban az egyik kapualjban lövés dördül. A biciklis járőr épen a kapu elé ért.

Összeszaladnak az emberek. Éktelen kiabálás.

Sortüz dördül.

Mire Pista odajut, az utca porában egy fiatal férfi teste fetreng. Nyolc-tíz golyó járta át.

— Mi történt?

— És akik a jelenet szemtanúi voltak, mesélik...

— Ez itt Hanslik, az öreg kályhásnak a fia. Becsehelt és a katonai rendőrségnek volt a detektívje. De sok embert juttatott az internáltságba. Nem menekült el, az utolsó percig nem hitte, hogy bejöhetnek a magyarok. És most feneketlen dühében rálőtt a repülőre, le akarta szedni. A biciklis járőr épen akkor ért oda és leterítették.

A járőr már a Főutca végén karikázott.

Tovább, előre.

De már nehéz az előrejutás, nehéz a rohanás. Sűrű tömegek tódulnak az utcára. Mámoros, megveszett embertömegek.

— És a Fő-utca már zászlódiszben lobog. Beláthatatlan, sűrű zászlóerdő, piros-fehér-zöld zászlóergeteg, mely ünnepi polástartal vonja be a házak ormát.

Riadó éljenzés, ordítás, könnyek, mámor, öröm

Egymást csókolgatják az emberek.

A biciklisek nem tudnak előrejutni. Le kell szállaniok a gépről és gyalogosan, kerékpárjukat tolvaj próbálják meg az előrejutást.

Taschner, az ékszerész, kiszalad üzletéből és egy aranyórát nyom az első biciklistának a kezébe.

A másik boltajtóból szélesebben rohan ki Löwyné és össze-vissza csókolja az egyik katonát.

Csak akkor forrázódik le, amikor a katoná kabátujjával megtúrli arcát, s

rámutat a ház ormáról lengő lobogóra.

— Elvtársnó, mi az a rongy ott?

— Rongy? Édes fiam! Hát hogy beszélhet így! Az a rongy... a nemzeti zászló... a mi zászlónk... Édes fiam, a magyar zászló...

— És méltatlankodva, fejcsóválva tipeg vissza a boltba.

— Na de ilyet, rongy... motyogja.

De aztán hamar felvidul. Hiszen csak katoná az istenadta, rájár a szája a paraszton beszédre...

A váróháza felől koci rohog szembe. A polgármester és a plebánus ülnek a kocsin. Nem kér engedelmet, felkapaszkodik a sarkon lassító fogatra és ott áll a lépcsőn, amíg beljebb invitálják.

A város anyagi és a város lelki ügyeinek gondozója megy a bevonuló csapatok üdvözlésére.

A külső Szepsi-úton nagy az élet. Százan és százan tódulnak kifelé. És a holtvágányon egy villanyos kapaszkodik lefelé. Feketeképi cigányok rajta. Velük a hangszer. Cigányzene fogadja a bevonulókat.

— És a téglagyár felől zárt sorokban közeledik egy gyalogos zászlóalj.

A mórak rázendítenek a Rákóczi-indulóra.

Azután egy ismeretlen induló akkordjai csendülnek fel...

Sokan, akik a kommun idején künn voltak, tul a demarkációs vonalon, ismerik az új melódiát.

Az internacionálé indulója...

A negyven éve levert francia barrikád harcosok csatadala.

Csodálatos, hogyan szállanak a nóták demarkációs vonalon, határon, hegyen, tengeren, szuronyerdőn keresztül. Eppen úgy, mint az eszmék, amelyek elé szintén nem lehet gátat vetni. A madár nem repül, át az Alpeseken, de az eszme és a dal áttör rajtuk. A cigányok kifogástalanul játszá az új idők új dalát, pedig mind itt ült a kuckójában. Rejtett korcsmákban csak zümmögni hallotta, odahaza próbálgatta, tanulgatta, mert az ösztöne azt sugta, hogy szüksége lesz rá.

Gyik-, krokodilus-, kígyó-, béka-, antilop-, sevrő-bőrök
és minden másféle finom bőr kapható
Comptoirs Réunis de Commerce
București, Str. Cavafil Vechi 19 (Lipscaul 91/a sarok)

Jose hittem volna, hogy a boszorkányok világa még egyszer feltámad és ha már feltámad, akor éppen Magyarországon támad fel. Ámbár a kecskebakon vagy seprőnyélen lovagoló némberek, akik emlékezetesen szombat éjszakánként a Gellérthegyre jártak az ördögökkel fajtalankodni, valaha nagyon sokan voltak világszerte. Csupán Magyarországon nem tudtak tanyát verni, noha itt is akadott elég öreg asszony s erre is el-ellátogatót Belzebub, akivel a rikácsoló, fogatlan vénék titkos szövetséget kötöttek.

Azonban ahhoz, hogy boszorkányok keletkezessenek, nem csak öregasszonyok és ördögök szükségesek, hanem pokolnál sötétebb emberi agyvelők is, melyek hitelt adnak a babonának. Effélék pedig Magyarországon nem igen akadnak s így a Duna-Tisza között már a kezdet kezdetétől fogva rosszul ment a bűbájosoknak. Amíg a magyarok pogányok voltak, még csak hallani sem akartak vénasszonyi varázslatokról s egybekről. Amikor pedig felvették a keresztélyiséget, minden hitbéli fanatizmusuk ellenére utólag is megcsudálható értelemmel mosolyogták meg a démonoktól való félelmet. Így például Szent István, noha az ő keresztényisége vitán felül áll, külön dekrétumban intézkedett a boszorkányokról, mondván, hogy templomba kell penni őket, hadd erősödjenek meg hitükben. Tehát még csak nem is gondolt a Sátán ellen való kegyetlen háborúra, hüvelykzoritóra, spanyolcsizmára, égő kénnel való befecskendezésre, fáklyalánggal való lassu pörkölésre s végül az élő testnek máglyán elégettetésére. Hasonlóan Szent László is, hogy a bölcs Kálmán királyról ne is beszéljünk, aki rendeletben mondotta ki, hogy:

— De strigis, que non sunt, nulla questio fiat!

Vagyis a boszorkányokról, akik nincsenek, még csak szó se essék.

Tehát Magyarország józan volt s így a seprőnyéles démonok, ámbár Belzebub ellen évszázadokon át tartott Európaszerte az inkvizíciós hadjárat, nem tudtak közénk beférkőzni. Ami boszorkányper, megkínzás és élve való megégetetés akadt, az is inkább a miszticizmusra inkább hajamos honbeli szlovák-ság, svábság és szászság számlájára volt irandó. Egyedüli kivételnek a nagy szegedi boszorkányper látszik, de a mozgató kéz — ha jól emlékszem — emögött is egy bevándorolt atyafi tulajdonát képezte.

Mindez azonban a középkor emléke. Az öreg asszonyok rég megszűntek már kecskebakon lovagolni, a boszorkányi szerepkört a fiatalabb fehérepek vették át, de a saját kecskebakjukkal kapcsolatban ezek is inkább a felszarvazásra, mint a lovaglásra szorítkoztak. Így azután joggal csudálhat az, hogy a boszorkányok világa váratlanul feltámadt s éppen Magyarországon támadt fel.

Magát Belzebub legfrissebb feleségét, Dobrai Demeterné Botos Róziának nevezik. Perének főtárgyalása most zajlott le a szolnoki törvényszék előtt. A pesti lapok legjobbjai nagy ügyet csinált a dologból, oldalas cikkeket írtak a démonról, igen hangzatos címekkel, melyek így néztek ki:

— HOLNAP ITELKEZNEK A KUNSÁGI BOSZORKÁNY FELETT.

— LELKEKEN URALKODOTT DOBRAINE, A KUNSÁGI BOSZORKÁNY.

— BOSZORKÁNYPER A SZOLNOKI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT.

Ezekben a címekben és a hozzájuk tartozó tudósításokban a középkor képe elevenedett meg. S amellet az a vértforraló képzelőgazdagság, mellyel a kunhegyesi cigányasszony külsejét jellemezték. Villogó szemű, markáns arcu, magával ragadó jelenség. A NÉPSZAV példál az írja, hogy hatalmas termetű, férfias megjelenésű nő. Ezzel szemben az ÚJSÁG a tárgyalás napjáról szóló tudósításában nyíltan bevallja, hogy Dobrainé a közepesnél is alacsonyabb, mosolygós, kövér, öregedő asszony.

A pesti sajtó egyrésze tehát alaposan elvégezte a munkáját. Szembeszökő lelkiismeretlenséggel és messzemenő kulturálatlansággal sikerült semmiből egy modern boszorkányper elővarázsolnia s ezt az ostoba, ellenszenves szenzáció-hajhászt oly feltűnő ügyességgel aknáztá ki, hogy a külföldi lapok tele vannak a feltámadott magyar középkor híreivel. Ugyanazok az újságok, amelyek az élet nagy és kinos problémáival kapcsolatban javarészt a néma tudománsvétel álláspontjára helyezkednek, erkölcsi küzdelmek helyett inkvizíciós rémségek légbőlkapott meséivel igyekeztek az olvasó fantáziájára hatni s ilyeneket írtak:

— Dobrai Demeterné áldozatainak lelkierőit benitotta meg. A bűbájos cigány-nő ellen az ügyesség démoni varázslat miatt emelt vádat.

Mintha csak egy középkori perosztó hátrahagyott emlékirataiból idéznének s mintha csak a magyar judikatura ismerné a boszorkányper, inkvizíciós-kamráját, boszorkánypróbát s máglyahalált.

Ha nem sikerül megcsinálni a román-magyar és román-osztrák kompenzációs pénztárt:

Európai jellegű vámbonyodalom fenyeget

Románia is leereszti vámsorompóját, ha újat állják a román kivitelnek — Hogy látja a helyzetet egy a kormányhoz közelálló faktor

Bukarest, február 9.

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy ülést tartott az a bizottság, a melyet a kormány azért nevezett ki, hogy a román exportterületek elhárítsa. A bizottság, miután megállapította, hogy

Románia nem nézheti tovább tétlenül, hogyan állják újat és hogyan emelnek különböző barrikádokat egyes államok a román kivitel elé,

javaslatot tett a kormánynak arra, hogy tegyen még egy utolsó kísérletet elsősorban a magyar és osztrák, másodsorban pedig a lengyel, görög, német kompenzációs pénztárak felállítását biztosító egyezmények megkötésére. A mai körülmények között ugyanis, egyetlen célravezető eszköznek mutatkozik a devizanegozorításokból származó exportnehézségek részbeni kiküszöbölésére a kölcsönök ki-egyenlítő pénztárak létesítése. Ilyen tárgyalások folytak már Románia és Magyarország, valamint Románia és Ausztria között, azonban egy végleges megállapodást mind a mai napig nem sikerült létrehozni.

A bizottság elvben kimondotta, hogy ha ez az utolsó kísérlet nem sikerül, Románia számára nem marad más hátra, minthogy azokkal az államokkal szemben, amelyek akár vámmegszorítások, akár pedig devizamegkorítások által újat állják a román áruk bevitelének, megfelelő retorziókat léptessen életbe.

A B. L. munkatársa ma beszélgetést folytatott egy, a kormányhoz igen közel álló gazdasági faktorról, aki a kérdéssel kapcsolatban a következőket mondotta: — Romániának ugyszólván létezőké — mondotta informátorunk —, hogy a kivitel fokozásával biztosítsa külkereskedelmi mérlegegyensúlyát. Amíg azonban Ro-

mánia pontosan betartja mindazokat a szerződéseket és vámmegállapodásokat, a melyek külföldi áruk és anyagok behozatalát lehetővé teszik és sem vámmegszorításokkal, sem pedig devizakorlátozásokkal nem akadályozza a külföldi áruk behozatalát, addig

a román exportnak napról-napra egyre sulyosabb akadályokkal kell megküzdenie.

A román kivitel szempontjából fontos országok közül a legtöbb nem elégszik meg a magas vámmal, hanem kontingentálásokkal, import-permiszekkel és különböző devizamegkorításokkal állják újat a román áruk bevitelének. A megszorítások közül különösen sulyosak azok, amelyek a devizákra, illetőleg a bevitt áruk kifizetésére vonatkoznak. Hogyan exportáljunk, ha nem kapjuk meg az eladott áru ellenértékét? A kereskedő, aki az árut megvette, szívesen fizetne, de nem teheti, mert kormánya nem enged!

— Ezeket az állapotokat Románia mindaddig tűrte, mert azt remélte, hogy ideiglenes jellegűek lesznek, de már annyira elfajultak, hogy

ezek miatt a román kivitel teljesen megbénult.

Az egyik ország „megrendszerbeállítja” a buza-bevitelt, a másik a kukoricabevitelt szorítja meg, a harmadik a fát, a negyedik az állatbevitelt, az ötödik a gyümölcsbevitelt akadályozza és így tovább...

— A pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank közös megbízottat küldenek ki még a hét folyamán Budapestre és Bécsbe, hogy a régen húzódozó kompenzációs pénztárak ügyét megkísérelje végre tető alá hozni. Ha ez nem sikerül, a kormány el van szánva arra, hogy mindazokkal az államokkal szemben, amelyek újat állják a román kivitelnek, megfelelően fog fellépni. A retorziók, minthogy a kor-

ezeket a falvakat lehetetlen volna csendben beutazni.

SZABADKÖMÜVESSÉG

A kamarában Cuza elszánt hibe, Trifu képviselő elkeseredett támadást intézett a szabadkőművesek ellen, akiket nemzetelleneseknek, királyelleneseknek és keresztényelleneseknek bélyegzett. Trifunak a válasza, igen szenvedélyes hangon Ottescu belügyi államtitkár adta meg.

Anélkül, hogy ebbe a vitába, melyet már a támadás természeténél fogva is jelentéktelenné és korlátozhatatlanná itélünk, be akarnánk avatkozni, le kell szögeznünk, hogy a szabadkőműveskérdés képtelen és hihetetlen intulatókat kapart föl. Az egyik napilap példál, melynek homlokán a román irodalom egyik legelőkelőbb neve, a Nichifor Crainic nevé díszel, vezércikkében a következő hangon ír Ottescu miniszterrel:

— A belügyi államtitkár ma megfosztotta önmagát a becsületétől a kamarában. Megbecstelenítette a miniszteri padot s így támadta az ország lelkiismeretét, mint ahogy még senki sem.

Mindez azért, mert Ottescu más véleménynyel mer lenni a szabadkőművessegről, mint a cusziták.

Egy másik cikkben a lap szemére hányja a szabadkőműveseknek, hogy főcéljuk a forradalom. Így őket terhel a francia forradalomért való felelősség is.

Tehát nem XIV. Lajos, aki madame Pompadour-ral és Dubarry asszonysággal, meg egyéb szeretőivel milliárdokat költött el, mely üdortó orgiáiban töltötte éveit, míg Franciaország 25 millió lakosából 21 millió éhezett. És nem a vidéki közigazgatási kiskirályokat, akik szabadon nyúlták és fosztogatták a népet. És nem a vajudó társadalmi rendet, mely már másfajta gazdaságpolitikára akart rátérni. És nem Voltaire-t, Montesquieu-t, Diderot-t és Rousseau-t, sőt még előbb Fénelon-t vagy Saint Simon-t, az összes reformistákat enciklopédistákat és romantikusokat, akik a felvilágosultság újat készítettek elő.

Hanem a felelősség egyedül a szabadkőműveseket itéli.

S általában odáig értünk, hogy 1932-ben megélhetősi alap és eszményi cél egy napilapnak a nagyszerű, a felszabadító, a csudálatos francia forradalom felelősei után kutatni, mint ahogy manapság szokás Európában különiményi bandáknak forradalmi áldozatok után keresgélni az éji homályban.

mány nem óhajt a devizamegkorítások eszközehez nyulni, vámjellegűek lesznek.

Amelyik állam újat állja a román áruk bevitelének, nem hozhat be árut a román piacra.

Amilyen mértékben akadályozza az illető állam a román áru bevitelét, ugyanolyan mértékben fogja újat állni Románia is az illető ország áruja behozatalának.

Ez a nyilatkozat, amely, mint már említettük egy, a kormányhoz igen közelálló közgazdasági tényezőből származik, amint látjuk, meglehetősen éles és

egy könnyen bekövetkező európai jellegű vámháboru eshetőségével is számol.

Annyi bizonyos, hogy Románia eddig nagyon is méltányos volt a bevitt korlátozó államokkal szemben, sem pénzügyi téren, sem pedig a behozatal korlátozása tekintetében nem lépett életbe hasonló intézkedéseket, mint a milyenek a román kiviteli cikkek passzirozását megnehezítik. Reméljük, hogy ez az utolsó kísérlet a kompenzációs pénztárak létesítésére végül is sikerrel fog járti s így elkerülhető lesz a különben sulyosnak ígérkező vámbonyodalom.

— Robbanás a „Regele Carol” nevű hajón. Konstancából jelentik: A kikötőben időző „Regele Carol” hajón eddig még meg nem állapított ok miatt veszedelmes robbanás történt, amely sulyosan megrongálta a hajót. A robbanás következtében két munkás életveszélyesen megsebesült.

Ugy látszik, hogy a várurak, meg a Tekintetes Karok és Rendek új erőre kapnak, napisajtót alapítanak, felveszik a harcot a polgárosultsággal s visszaállítják majd a hűbéri korszakot.

Lehet, hogy elérünk ide is. Azonban mi — amint mondtuk — ennek ellenére sem akarunk ebbe a korlátolt csatározásba beleavatkozni. Ellenben a vitával kapcsolatban egyetlen egy dolgot le kell szögeznünk. Hadd tanuljon rajta a belügyminiszter.

Emlékeztet, hogy nyáron, amikor a nemzetközi parlament ülésezett Bukarestben, ugynevezett felelőtlen elemek megátámadták és inzultáltak a utcán Lafontaine belga szenátort, a Nobel-díj nyertesét, aki egyébként 78 éves öregur. Akkoriban megírtuk, hogy a támadást Trifu ur vezénylete alatt álló diákok követették el, akiket azzal izgattak fel az inzultusra, hogy Lafontaine vezető szabadkőműves.

A belügyminisztérium sietve cáfolatot adott ki, hogy:

1. — Nem történt támadás.
2. — Hogy az incidens jelentéktelen volt.
3. — Hogy a támadók ismeretlenek.

Most viszont a kamarában, amikor Trifival összecsapott, Ottescu a következőket szögezte le, ugyanezzel az ügygel kapcsolatban:

1. — Hogy a támadás megtörtént.
2. — Hogy Lafountain erősen bántalmazták.
3. — Hogy a támadók Trifu barátai voltak.

Tanuljon ebből a kormány. Ha akkoriban nem fojtják belénk a szót, sok mindent elvégeztünk volna Ottescu ur helyett.

Most nem kellett volna neki a kamarában szégyenszemre vallani és keserű indulattal védekezni.

Amint jobb lett volna, ha más ügyekben sem fojtja belénk a szót. Igen sok szégyenszemre való vallomást és nagyon-nagyon keserű órákat spórolt volna meg önmagának.

Igy azonban a vallomások és a keserűségek ideje visszahatálatlanul elkövetkezik, mégpedig nem egy Trifu-féle támadás ügyében, amikor a reakció és a középkor rémei ellen kell dicsőségesen védekezni, hanem egy olyan ügyben, mely az emberi szabadságjogok és legmagasabb eszmények ügye.

Az igazságot nem lehet eltemetni, Ottescu ur, még ha elfagadják és lecáfolják is.

Sőt még akkor sem, ha az alarm-törvény alapján eljárás indítanak ellene és börtönbe vetik.

ELŐRELÁTÁS

A Neamul Románesc közli, hogy Jorga évtizedekkel ezelőtt csendben beutazta Románia falvait.

Helyes. Örülünk neki. Hogy évtizedekkel ezelőtt utazta be.

Bizonyára előre látta, hogy manapság

Erősen áll az angol kormány

London, február 9.
Az angol parlament hétfőn foglalkozott a múlt hét végén Landsbury-től benyújtott bizalmatlansági indítvánnyal, amely a jelenlegi kormány életébe az első erőteljesebb ellenzéki megnyilatkozás volt.
Az alsóház a bizalmatlansági indítványt 258 szavazattal 59 ellenében viszontasította.

Az N.F.B. megnyitotta Magyarországot, Németországot és Jugoszlávia hiteleit

Bazel, február 9.
A Nemzetközi Fizetések Bankja hétfőn tartott igazgatósági értekezletén végérvényesen megnyitotta a Magyarországnak, Jugoszláviának és Németországnak adott hiteleket.
A határozatnak azért van különösebb jelentősége, mert a népszövetségi tanács hasonló értelmű határozata csak feltételes volt és csak a bázei jóváhagyó határozat folytán vált véglegessé.

Továbbra is vámentes a kukorica bevitel Görögországba

Bukarest, február 10.
Az atheni román kereskedelmi megbízott távirati értesítést küldött a kormányhoz, amelyben közli, hogy a kukorica vámentes bevitelét a görög kormány egyelőre meghatározatlan időre újból engedélyezte. Amint ismeretes ugyanis, a görög kormány a bevitel csökkenése érdekében elhatározta, hogy február végével megszünteti a kukorica vámentes bevitelét, ami — tekintettel arra, hogy a görög piac egyik igen jelentős felvevője a román kukoricának, Romániát is súlyosan érintette volna.

Ezzel kapcsolatosan említjük meg, hogy a görög kormány az utóbbi napokban 9 millió drachma előleget folyósított az egyik nagy román mezőgazdasági banknak nagyobb kvantum román kukorica beszerzésére görög számlára.

EGY DILETTÁNS RENDELET MARGÓJÁRA

Ahogy Jorga a kisiparosokat támogatja

Temesvár, február 9.

Klasszikusan Jorga-izű az a mások zsebére bőkezűen adakozó miniszteri rendelet, amelyet a tudós miniszterelnök, mint közoktatásügyi miniszter a közelmúltban bocsátott ki. A rendelet szerint azok az ipari szakiskolák (scoala de meserii) végzett növendékek, akik a mai súlyos gazdasági viszonyok között nem tudnak elhelyezkedni, feljogosítottak, hogy magánfeleknél vállaljanak munkákat a szakiskolák szerszámaival és gépeinek igénybevétele mellett a szakiskolák által fenntartott műhelyekben készítsék el.

Minden résztvevőnek a szegény fiatal embereket, akik több éves szorgalmas tanulás után, zsebükből a nehezen megszerzett képesítő bizonyítvánnyal, munkás életük küszöbén munka nélkül vegetálnak. Minden résztvevőnek a szakiskolák végzett munkanélküli fiatalembereket, de méltányolnunk kell az iparengedély alapján működő adófizető iparosság érdekeit is. Valahogyan mégis csak meg kell keresniük ezeknek a szintén nyomorgó kisebbségnek is az adót, a mivel az államot és a kenyeret, amivel saját veszendő életüket táplálják. Már pedig, hogy tudjanak ezek a szegény iparosok megélni, ha a kontárok százait szaradítja az ipari ügyekhez nem értő közoktatásügyi miniszter-professzor a nyakukra?

Az ingyen-gépekkel és ingyen-szerszámokkal dolgozó, szakiskolát végzett fiatal emberek természetesen adót nem fizetnek, sőt jórészt még ráadásul szüleiért ingyen ellátást is kap.

Nem nehéz elképzelni, hogy ez az árletrő tendencia, amit ezeknek a fiatal munkásoknak az ipariskolák fenntartó városokban előidézik, az iparos ekzsztenciák ezreit teszi rövidesen tönkre.

A közoktatásügyi miniszteriumnak fenti rendelete olaj az égő tüzre. A szakiskolák műhelyei ugyanis általában, hogy a növendékek ingyen munkájával állani és magánrendeléseket vállaltak és végzetek sőt végeznek ma is, egyik legveszedelmesebb konkurrenciát nyújtották ki magukat a kis- és középiparnak. Jorga most arról is gondoskodott, hogy ne csak az aktív ipariskolai növendékek rontsák a kis és középipari munkák piacát, hanem azok is, akik az iskola porát már lerázták magukról.

MEMEL FELŐL UJ HÁBORU FENYEGET

Kiélesedett a lengyel-litván ellentét

Varsó, február hó 9.
A memeli államesiny hire Varsóban igen nagy izgalmat keltett. A lengyel képviselőház hétfői gyűlésén erőteljes interpellációk hangzottak el az ügyvel kapcsolatban s ezekre az interpellációkra a kormány a lengyel büszkeséget és féltékenységet teljesen kielégítő és Litvániával szemben súlyosan fenyegető tartalmu nyilatkozatokat tett.

A lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy Litvánia az életével és függetlenségével játszik, ha ilyesmiket megenged magának. A lengyel külügyminiszteriumnak ugyanis sikerült már minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy a puccs tervezői és végrehajtói litván tiszték voltak.

Litvánia nagyon megjárhatja, ha ilyen eszközökkel akar új területhez és kikötőhöz jutni.

Königsbergből jelentik: Memelből érkező jelentések szerint az ott puccszerűen kikiáltott litván katonai diktatura

következményeképpen megkezdődött a német származásu alattvalók és állampolgárok üldözése.

Az utcai inzultusok állandósultak s a litván hazafiak még a gyermekek inzultálásától sem riadnak vissza. A német kormányt sürgősen cselekednie kell, ha biztosítani akarja a memeli németek és az ott tartózkodó német állampolgárok vagyoni és személybiztonságát.

A varsói idegeskedés magyarázata részben a lengyel-litván, részben a német-lengyel érdekellentétekben és féltékenységekben van. Lengyelországnak egyaránt kellemetlen volna az, ha ez az ütközőpontra ültetett csipetnyi államocskát végérvényesen a litván hatalom birtokába kerülne, amint az is kinos megoldás lenne részére, ha a litván harciaskodás következtében Németország jogcímét találna a beavatkozásra s újra rátenné kezét erre a tengeri kikötője miatt értékes és kereskedelmileg nagyon fontos területre.

Sport

Az országos sibajnokságok részletes eredményei

Brassó, február 9.

A nagy sikerrel lezajlott országos siverseny részletes eredményeit az alábbiakban adjuk:
Ugróversenyek. I. osztály: 1. Zahäus (SSV, Németország) 534.20 pont (34.5 m.). 2. Lexen (KSV) 323.40 pont. 3. Dresnandt (IAR) 283.40 pont.

II. osztály: 1. Scheser Horst (KSV) 250.50 pont (27.5 m.). 2. Singhoffler (KSV) 247.20 pont. 3. Clompe (KSV) 179.50 pont.

Ifjúsági: 1. Török (Encian) 287.20 pont (27 m.). 2. Halász Endre (BTE) 148.80 pont. 3. Hess (Encian) 127.50 pont.

Akadályverseny. Senior a) osztály: 1. Meister (Bukarest) 52.8 mp. 2. Nedoma (KSV) 1 perc 11.8 mp. 3. Gust H. (KSV) 1 perc 14.2 mp.

I. osztály: 1. Zahäus (SSV) 53.8 mp. 2.

Klöckner (KSV) 57.6 mp. 3. Zoyer (HSK, Nagyszében) 58.4 mp.

II. osztály: 1. Kovács (IAR) 50.2 mp. 2. Lupan (Astra) 54.2 mp. 3. Tellmann (KSV) 54.6 mp.

Ifjúsági: 1. Popovici (Astra) 1 perc 04.6 mp. 2. Cioconi (Peles) 1 perc 07 mp. 3. Papp (IAR) 1 perc 12.8 mp.

Az összetett verseny alapján melynél a számítás alapját a múlt héten Predealon lebonyolított 18 kilométeres távfutás valamint az ugró- és akadályverseny eredményei képezik, a bajnokságot alantak nyertek. Megjegyzendő még, hogy nemzetközi és román bajnokságot állapítottak meg, tekintettel arra, hogy a németországi Zahäus is résztvett a versenyeken.

Nemzetközi bajnokság:

1. Zahäus (SSV) 1054.20 pont. 2. Dresnandt (IAR) 904 pont. 3. Lexen (KSV) 887.05 pont.

Románia sibajnoksága:

1. Dresnandt (IAR) 924.87 pont.

2. Lexen (KSV) 906.04 pont.

3. Klöckner 903.12 pont.

Az elérhető legnagyobb pontszám 1080 volt.

A nemzetközi kupát a kiváló németországi versenyző, Zahäus nyerte. A Károly király által adományozott ezüst serleg birtokába

PÁRISI SZINFOLTOK

Tavaszi divatbemutató Chan elnél

Dacára annak, hogy Amerika ezidén nem nagy számmal képviseltette magát a divatbemutatókon és Európa metropolisainak szalon tulajdonosai sem jöttek olyan tömegesen, mint más években, a divatbemutatók azért mit sem veszítettek jelentőségükből. A nagy házak gondosan őrzött divatalkotásait ezeken a bemutatókon adják át a nyilvánosságoknak. Persze csak hétfőpróbás penőközönség és néhány kiválasztott előtt. Egy megpásáro't és sok példányban lemosott modell egy fotográfó szemű divatrajzoló ügyessége... és a Chanel nagy Lanvin modell apró változatokkal szaladgál úgy Amerikában, mint Európában.

Chanel a minap a tavaszi kollekciójának sport-ruháit mutatta be. „Sport” alatt a mi fogalmunknak megfelelő utcai ruha értendő. Azok, melyek célszerűen úgy a ruha anyagát, mint szabását illetőleg legjobban érdekelhetnek bennünket.

Az ilyen utcai ruhákhoz megkosztümökhöz Chanel egész puha szövésű gyapju anyagot választ, melyet legszívesebben triko anyaggal kombinál. Például egy barna kosztüm. Kabátja egész rövid, alig csipőig érő. Sima szoknya és piros-drapp, barna csikos jumper, könyök felett végződő, tehát jó háromnegyedes ujjal. A jumper anyagából, elég diszkrétén, de mégis élénkítően hatott a kosztüm kabátjára alkalmazott öv. A „575”-as (Chanel ruháinak nincsenek poétikus nevei, csak számai) egy elragadó tengerészkek kosztüm, ugyancsak rövid kabáttal, (mint a hogy egynehány inkább utazó kosztümnek való kreációján kívül, melyek háromnegyedes hosszuk) általában rövid, alig csipőig érőek a kabátjai. Ehez, a kék-fehér csikos, elől hosszában, hátul harántba varrt triko jumper, hátban megkötött övvel írja elő. Kitünően hangsúlyoz-

za ki ezzel az alak karcsúságát. Az ujj itt is háromnegyedes.

Szép tavaszi napok elegáns ruhadarabját képezheti az a világs drapp kosztüm (342) hozzávaló nyerselyem bluzzal. A sima szoknyán két bevágott zseb adta meg az angolos karaktert. Itt emlitem meg, hogy a zseb és még hozzá a bevágott zseb, Chanel tavaszi modelljein nagy szerepet játszik. Nemcsak a szoknyán, de majd mindegyik bluzon, sőt ruhán is feltalálható. Ezt mutatta a „343”-as fekete szövött ruha, mely puha omlós gyapju anyagból készült, nemcsak a szoknyán, de a derékon is két bevágott kis zseb szolgált díszítésül. Különböző fehér piké gallér élénkítette és egy elmés módon, valamint a csukló felett kezdődő és szalagsokorral megkötött kélzél. Feltűnően sok berakott szoknyát hozott ki ezuttal Chanel. Az utóbbi évek e mostoha szabása úgy látszik az angolos ruhákban visszanyerte létjogosultságát. Nem a körkörösen berakott és kövérítő, tehát kissé előnytelen berakásokra kell gondolni. Hanem elől és hátul egy-egy mély lctüzés adta meg a jellegét. Így mutatott egy fekete szövött kosztümet, melynek kabátján semmi varrás se volt (mint ahogy az ugyanevezett férfi fazont sem alkalmazza) hozzá három-három hollal lerakott szoknya és kiegészítve egy bübajos fehér csipke bluz által, melynek természetesen szintén egész szűk, háromnegyedes volt az ujj. Nagyon elegáns utcai ruhának való modell volt egy sötétkék szövött, melynek nem is a fehérselyem mellényke képezte a fő feltűnést, hanem az ujj, mely szűk kiindulva, egy berakott dudorban szélesedett ki (mint ahogy a XVII. század régi festményein látjuk) és csukló felé újra elszűkült. A mintás selyem anyag se vesztette el kedveltségét. Egy színű zöld, kissé bolyhos anyagu kosztümhöz, mintás zöld crepe de chine bluzt adott. Ugyancsak ez a zsáner szerepelt egy fekete kosztüm kíséretében, melynek háromnegyedes kabátja azzal a fehér-fekete mintás selyemmel volt bélelve, mint amilyen bluz jár hozzá. Elragadó volt egy egész sötétkék szoknyával összedolgozott eperszínű klasszikus ingbluz. Magas nyakkal és hozzá hosszában kötött sötétkék nyakkendővel. A bluz hosszát megtörte a szoknya anyagából kívülről rá al-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 1777

Dresnandt (IAR) jutott. Ezen vándorsereg végleges birtokosa az az országos sibajnok lesz, aki háromszor egymásutáni években, vagy pedig összesen öt ízben nyeri el a bajnokságot.

Lexen (KSV) többévi országos bajnokságát ezévből elvesztette és kénytelen volt a második helyezéssel beérni. Egyébként feltűnést kelt az új egyetlek jó szereplése az országos sibajnokságok során.

↓ AZ „ENCIAN” SIEGYLET VASÁRNAP VERSENYT RENDEZ A POJÁNÁBAN. A brassói „Encian” siegyesület folyó hó 14-én, vasárnap siversenyt rendez a Pojánában. A versenyen részt vehetnek senior és junior versenyzők. A program összetétele a következő: délelőtti fél 11 órakor ugróversenyek az „Encian”-sánccon, délután 2 órakor pedig a lesiklóverseny startja, melynek utvonala: Pojáná—Hohe Warte. Benevezési határidő péntek este 9 óráig, az „Encian” klubhelyiségében, Hirscher-utca 21. szám. (A „Szöllő” klubhelyisége). Nevezési díjak számonként 25 lej, mindkét versenyszámba 40 lej. A versenyen előreláthatólag több egyesület fog részt venni, s így a szép mezőny, mint a pompás hőviszonyok nagyban hozzájárulnak a verseny, nivójának emeléséhez.

Magyarok nyerték a londoni asztali teniszbajnokságokat

London, február 9.

Az asztali tenisz bajnokságok végetértek és minden vonalon a magyar versenyzők győzelmével végződtek. Részletes eredmények:

Férfi egyes: 1. Szabados. Női egyes: 1. Mednyánszky. Vegyes páros: 1. Szabados—Mednyánszky. Női páros: Mednyánszky—Martins.

↓ KANADA JÉGHOKKI CSAPATA 9:0 arányban verte a lengyeleket. Lake Placidből jelentik: Kis érdeklődés mellett játszotta le Kanada és Lengyelország az olympiai jég-hokki mérkőzését, melyet a rutinizott kanadaiak 9:0 (2:0, 5:0, 2:0) arányban megnyertek.

kalmazott öv, így is jelezni akaróan, hogy a „bekötött” bluzok uralma megszűnt.

Egész eredeti volt egy nagyon halvány beige ruha, melynek simaságát, gallérlékelte voltát, egy keresztgombolás emelte derékban. Az öv anyaga emlékeztetett a tiszt portopékra.

Az első meleg nyári szép napokat evokálta egy fehér nyers selyem kosztüm. Egész angolos jellegű, rakott szoknyával, a kis kabáton arany gombokkal. A ruhán pedig széles arany öv, tiszta sima fémből. Nagyon édes volt egy kis piros nyerselyem kosztüm, a kabátján alkalmazott négy zsebbel, melyek a ruha derékán ismétlődtek.

A tavaly kedvelt „pelerinek” (gallérlék) még most is láthatók. Egy fekete gyapju marocain ruhához igen kedvesen állt. Ezüstös fém gombokkal volt díszítve, melyeket ugyancsak alkalmazott a szoknya és az ujj díszítésének és pedig különös módon: pont a könyök felett. A szoknyán levő gombok még egy másik célt is szolgáltak, amennyiben a levett kis gallérkát egyszerűen rá lehet a szoknyára gombolni, miáltal a ruha hirtelen egész más jellegűt kap.

Végtelen bájos volt egy világos zöld nyerselyem kosztüm (332). A derékát fehér piké gallér díszítette és ebből indult ki a mellény is a hasonló anyagból, melyet végig világos zöld szallaggal lehetett befűzni, (mint a réges fűzőket) és ugyancsak ez a díszítés adta meg az ujjakkal is az összhangot.

A fekete ruhák közül a legbájosabb volt egy ugyancsak pelerines, mely alatt egész magasan, lehajtott galléru és nagy szallagsokorba kötött fehér piké anyag egész vidám jellegűt adott a ruhának. Ezen is négy zseb díszlett.

Nyári pizzamákat is mutatott be Chanel. Legközelebb leírom egyik és másikat. Most egyelőre annyit, hogy a tavalyi szélsőségesen bő és haragszabású nadrágoknak vége. Feltűnően keskenyebb lett a vonal, de a szűktől is távol van. Szóval a helyes arany középut. Mint ahogy ez jellemzi valahogy ezt az egész tavaszi kollekciót.

MANDY ILONA

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN:

SZÁMOK

A lausannei leszerelési konferencia egybeesik a világgazdasági válság delelő-pontjával. Talán jól van ez így, hiszen a háború befejezése óta több, mint tizenhárom év telt el, s a mai nemzedék nagyon feledékeny. A háború közvetlen következményeinek megszüntése után államférfiak és közgazdák azt hitték, hogy az ügy teljesen elintéződött, a világháború, mint válságelődő tényező likvidálódott. Az amerikai konjunktúra tobzódása csak megerősítette őket ebben a hitben. Meg voltak győződve, hogy ha a termelés teljesen rendbe jön és a munkanélküliség elmúlik, akkor a háborús adósságok törlesztése nehézség nélkül fog történni.

A termelés azonban em jött rendbe, a munkanélküliség nem szűnt meg, sőt széduletes mértékben emelkedett. Nem jöhetett rendbe, nem szűnhetett meg, hiszen a háború annyi pénzbe került, a javaknak oly óriási tömegét pusztította el, hogy még hosszú, nagyon hosszú idő szükséges ahhoz, hogy következményei teljesen eltűnjenek.

Néhány szám kellő felvilágosítást ad. Meg kell jegyezni, hogy ezekre a számokra, bár köztudomásuk, ritkán történik hivatkozás, pedig a válság okaira nézve több utmutatást nyújtanak, mint bármily hosszú lélegzetű és tudós értekezés.

Kezdjük Amerikával: Amerikának a háború előtt egyáltalán nem volt államadóssága. A háború közel 40 milliárd dollárjába került az amerikai népek, s az új államadósság 1919-ben 25,5 milliárdra emelkedett. Köztudomású dolog, hogy Amerikában közvetlenül a háború után rövid lejáratu válság zajlott le, s azután bekövetkezett a konjunktúra, vagy amint ők Amerikában nevezik, a prosperitási mámoros korszaka.

Az amerikaiak azt hitték, hogy nekik semmi se lehetetlen s hatalmas lendülettel törlesztették az adósságból 7 milliárd dollárt, úgy hogy 1929-ben már csak 14 milliárd maradt. Minden ország irigykedve nézett Amerikára, s biztosra is vette mindenki, hogy a maradékadósság további tíz év alatt teljesen el fog tűnni. De ember tervez és dolláristen végez! Jött a válság, jött a deficit, a kormány kénytelen volt ismét rövidlejáratu adósságot csinálni, kincstári jegyeket kibocsátani, az államadósság már meghaladja a 21 milliárdot, s egy év múlva ismét eléri az 1919. évi színvonalat. Az amerikai költségvetés összege felülhaladja a 4 milliárdot, négyszer oly magas, mint békében. Lehet-e ezt huzamosan kibírni? Nem kénytelen ily teher alatt a leggazdagabb nemzet is összeomlani? Különösen akkor, amikor a nyersanyag- és gabonaárak most már sokkal alacsonyabbak, mint a háború előtt!

Mielőtt átjárnánk Európába, még néhány szám. Kanadának a háború 1,6 milliárd dollárjába került, adóterhe tizszerezése a békebelinek. Ausztrália összadóssága 1 milliárd fontra rug, nem csoda, hogy a választók többsége amellet döntött, hogy fizetésképtelenséget jelentenek be, Japán államadóssága 2,7 milliárd dollár.

Ha meg akarjuk érteni, miért volt Anglia hosszas küzdelem után mégis kénytelen feladni az aranyvalutát tanulmányozzuk a költségvetés adatait. Anglia ma négyszer annyit ad ki, mint a háború előtt. Az államadósság 1914-ben 651 millió font volt. Jelenleg pedig 7700 millió, tehát az előbbi összegnek a tizenkétszerese, adóssági kamatokra az angol kincstár ma tizennyolcszor akkora összeget fizet el, mint 1914-ben. Amióta az angol font értékének egyharmadát elvesztette, az államadósság terhe 2,6 millió fonttal csökkent. Ha a font értéke még tovább csökken, akkor a nyomasztó államadósság problémája egy-kettőre megoldódik. Nem csoda tehát, hogy Angliában egyre szaporodik az infláció nyílt és titkos híveinek a száma.

Halljuk gyakran a kérdést, mi az oka annak, hogy Franciaország sokkal nagyobb ellenállást tanúsított a világválsággal szemben, mint az angolszász birodalmak s hogy pénzügyi helyzete is sokkal jobb? Válaszul azt adhatjuk, hogy a francia frank elértéktelenedése folytán Franciaország nem likvidálta a háborús költségeinek négyötöd részét, hiszen ennyi a frank elértéktelenedése is. Szem-

Argetoianu erélyesen cáfolja

a konverzióval kapcsolatos riasztó híreket

Válasz a krajovai bankoknak

Bukarest, február 9. Bár a konverziós javaslat minden részletét ismertette a sajtó, naponként keletkeznek riasztó hírek, amelyek különösen a betétesek körében keltenek nyugtalanságot. Így verziók kerültek forgalomba arról is, hogy a konverzió során a betéteseket a pénzügyi intézetek jelzálogbonokban fogják fizetni. A krajovai bankok ma táviratot intéztek Argetoianu pénzügyminiszterhez, amelyben felvilágosítást kértek, hogy a betéteseket megnyugtathassák. Argetoianu miniszter

igen éles hangú táviratban válaszolt a krajovai bankoknak:

— Az önök nyugtalansága — táviratozta a miniszter — teljesen indokolatlan. Sohasem volt arról szó, hogy a betéteseket bonokban elégték ki. Kérem, ne vegyék figyelembe ezeket a rosszhiszemű híreszteléseket. A jelzálogbonok csupán a bankok közötti operációk könnyítésére vannak szánva. A teljes javaslatban intézkedések vannak a hiteletlet szanálására, a bankérdekek és a betétek biztosítására.

Egy érdekes nyilatkozat konklúziója:

Az exportprémium a gazdán nem segített, az exportőröket pedig tönkretette

Temesvár, február 9. Szombati számában megírta a B. L., hogy a Nemzeti Exportintézet Bukarestben, a hó 3-án megtartott igazgatósági ülésén felvonult gabonaexportőrök arra az álláspontra helyezkedtek, hogy amennyiben nem utalja ki a földművelésügyi minisztérium a vagonokénti 10 ezer lejes exportbuza-prémium mintegy háromszázmillió lejt kitevő hátralékát,

néhány napon belül teljesen leáll Románia buzaexportja.

Az ügyben kérdést intéztünk az Arad-bánsági malomipar legtekintélyesebb cégeinek, a temesvári Prohászka-koncernnek exponenséhez, Grosz Imre igazgatóhoz, a ki kijelentette, hogy

az Arad-bánsági buzaexportterületen az elmaradt prémiumok miatt a buzaexport már ma beszüntetnek tekinthető.

A buzaexportőrök nem merik az exportra kerülő buza árába kalkulálni a vagononkénti tízezer lejes prémiumot, tehát nem versenypérek a külföldi konkurenciákkal szemben,

igy egyelőre várakozó álláspontra kénytelenek helyezkedni.

Az országos viszonylatban is nagytekintélyű malomkoncern exponensének egész sorozat szenzációs megállapítást tartalmazó nyilatkozatát a következőkben adjuk:

— Az exportprémium, amit a kenyérbélyeggel együtt külön törvénnyel léptetett életbe a kormány, példátlan arányban fellendítette a hazai buzaexportot. Arad-Bánság buzaexportterületéről hozzávetőlegesen eddig mintegy 12—15000 vagonra tehető buzamennyiség jutott külföldre a prémium hatása alatt megindult export folyamán.

— A kampány nagyrészt víziuton bizonyított le, mert kétszáz buzával megpakott uszályhajó, tehát mintegy 10000 vagon vízi uton hagyta el az országot.

Az ország egész területéről exportált prémiumos buza mennyisége kormánykörök

adatai szerint mintegy 100 ezer vagonra tehető.

Az Arad-Bánság területéről exportált prémiumos buzából 1500 vagon lisztnek feldolgozva ment a külföldre,

amj jelentékenyen hozzájárult, hogy december hó végéig a bánsági és határvidék malomipara kielégítően foglalkoztatva legyen.

— A példátlanul nagyarányu buzaexport folytán az a helyzet állott elő, hogy — amennyiben a prémium-ügyben kedvező fordulat történik, —

július végéig az ország egész buzafeleslege külföldre jut,

mert addigra feles buza nem marad a Bánságban. A még rendelkezésre álló mennyiségeket a malmok fogják feldörlni.

— Amilyen örvendetes a fellendült buzaexport — állapítja meg informátorunk —, éppen olyan szomorú, hogy a kormány a prémiumok tekintélyes részét máig sem fizette ki. Eddig 680 millió lej prémiumot utalt ki az állam a gabonaexportőröknek és 280—300 millió lejre tehető az az összeg, ami követelése ezen a címen a hazai buzaexportőröknek a földművelésügyi minisztériummal szemben még fennáll. Ebből a 280—300 millióból mintegy 30—35 millió lej az az összeg, amivel az Arad-bánsági buzaexportterület exportőrjei érdekelve vannak.

— Harminc-harmincötmillió lej az egész Arad-bánsági gazdasági élet szempontjából is igen jelentős tényező, de a buzaexportőrök szempontjából egyenesen egzisztenciális jelentőségű. Egész sorozat buzaexportőr cég van a Bánságban, a melynek egész forgatókéje prémiumkövetelésben fekszik. Ha a kormány az ügyben nem hoz kedvező döntést,

számos bánsági gabonakereskedelmi érdekeltség kénytelenül forgatókéjének megsemmisülése miatt fizetésképtelenséget jelenteni.

A kevésbé tőkeerős cégek egzisztenciáját már az eddigi várakozás is kritikus helyzetbe juttatta.

ben Angliával és Amerikával, a francia államadósság csak kétszer nagyobb, mint a háború előtt. A legyőzött államoknak a sorsa az infláció lett, de az inflációnak volt az az előnye is, hogy a háborús adósságok a pénz teljes elértéktelenedése folytán megszüntek. Angol és még inkább francia lapokban sokszor történik most erre hivatkozás.

Végül az utolsó szám. A semleges államok is nyögik a háborús intézkedések terheit. Hollandia államadóssága 1915—1928. között 1,1 milliárd forintról 2,7 milliárdra emelkedett, kamatfizetés szükséglete pedig négyszer nagyobb, mint bé-

keben. Ezek a számok azt mondják, hogy a válság nem szűnhetik meg előbb, amelőtt ezek a nagy állami terhek nem csökkennek. Ez pedig csak kétféleképpen történhetik: vagy a pénz teljes elértéktelenedése folytán, vagy az adósságok elengedése és leszállítása után. Mindkét megoldásra nézve látunk példákat. Ezek a törekvések egyelőre szemérmesen nyilatkoznak meg, de, ha a válság tovább tart, akkor vége lesz a szemérmeknek, kapitalista körök fogják elsősorban ezt a csatakiáltást hangoztatni!

Ü d e s é g

elsőbbség!

Az ifjúság tude bája, az arc egészségés, hamvas bársonya az élet apró harcában, az előbbrejutásért és az érvényesülésért folyó versenyben föltétlenül elsőbbséget ad a nőnek, vetélytársaival szemben. Sok célját elért asszony tapasztalásából leszűrt igazság tehát: az érvényesülést és a sikert biztosítja a Khasana Superb, mert az ifjúság tude szépségét lehel az arcra és az ajakra.

A Khasana Superb ajakpirosító minden szintónusu bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Tartósan, izlésesen és feltűnés nélkül lopja az ajakra az ifjúság hódító üdeségét. Aki látja, nem is sejt, hogy testett az ajka. Ehhez már csak a Khasana Superb Creme-t kell elődörzölnie az orcáján, hogy az egészség friss pirítótól legyen százszor szebbé, mint volt. A Khasana Superb hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem. Nem fest: az arcról és az ajakról csak szappannal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

L 110 L 70

L 75

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb ajakirral, ára: Lei 26 és arcpirosítóval, ára: Lei 30.

Vezérlerakat Románia részére: „Gea”-Krajer, Timișoara.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a M. Paris-London

— A bánsági buzaexportőröknek most minden aktivitásuk az elmaradt prémiumok utáni intervenciókban és kilincselésekben merül ki. Alig van cég, amelynek főnöke, vagy megbízottja ne utazott volna Bukarestbe, hogy minden követ megmozgasson az elmaradt milliók kifizetése érdekében.

— Meg kell állapítanom, hogy a határmenti malomipar életében igen kedvező atmoszférát teremtett a nagyarányu idej buzaexport.

Csaknem teljesen megszüntette a kis és nagymalmok között a multban kiségyig menően dúló harcot. Mig azelőtt a kis és nagymalmok konkurenciája az egész határmenti malomipar egzisztenciáját veszélyeztette, a buzaexport megindulása igen előnyös munkamegosztást hozott létre. Az ügy földrajzi helyzeténél mint kapacitásuknál fogva arra alkalmas nagymalmok az exportbuza őrlésével foglalkoztak és a belső forgalom csaknem teljes egészében a kismalmokra maradt, így mind a két tábor megtalálta a maga számítását.

— Sajnos, ez az előnyös helyzet ma már szintén veszélyben van. Ha ugyanis teljesen leáll a buzaexport, újra kezdődik az éles konkurencia, az üzembredukciók és visszafejlődés circulus vitiosusa előlről.

— A helyzet nem olyan egyszerű, mint ahogyan kívülről látszik. A kormánykörök azzal argumentálnak, hogy az exportkampány folyamán

a kivitelre került 100 ezer vagon buzával elfogyott a hazai buzafelesleg, így újabb exportra voltaképpen a gazdaságközönség szempontjából nincs is szükség.

Ennek a megállapításnak alapján értesülésem szerint

a kormány a prémium, tehát a buzaexport teljes megszüntetésének gondolatánál foglalkozik.

— A kormány fenti megállapításának megvan a maga alapja, de a konklúzió nem helyes. Kívánatos ugyanis, hogy a buzaexport megszüntetése után is meg-hagyják a prémiumot a megörölt buzára, mert országos érdek, hogy a hazai malomipar kellően foglalkoztatva legyen. A malomipar mint az ország egyik legtekintélyesebb gazdasági tényezője, jogosan reflektál a maga foglalkoztatása érdeké-

ben állami támogatásra. Igen fontos a lisztexport folytonosságának fentartása a külföldi összeköttetések megőrzése szempontjából is. Súlyos veszteség volna, ha külföldi vevőinket, akiket a most fellendült buzaexportunk folyamán szereztünk, az export hosszabb szünetelése miatt elveszítünk. Nem is beszélve arról, hogy a lisztexport állandó buzaikeresletet idéz elő és így hozzájárul a buza árnyójának megtartásához is.

A kenyérbélyegrendszer — fejezte be szenzációs nyilatkozatát Grosz igazgató — nem vált be. A kormány úgy tervezte, hogy 12 hónap folyamán 500—600 millió lejt inkasszály kenyérbélyegből és körülbelül ugyanennyit fizet ki prémium címén. A programnak első részében nem is csatlakozott, mert eddig mintegy 260 millió folyt be a kenyérbélyegből, tehát a 12 hónap folyamán eléri a kormány a várt bevételt. Ezzel szemben prémiumokra már eddig jóval több mint 600 millió lejt fizettek ki, így a prémiumtartozás beszámításával mintegy egymilliárd lejre tehető az az összeg, amibe

a kormánynak a buzaprémiám kerül. Informátorunk fenti nyilatkozata kelősen megvilágítja a helyzetet. A kormány ezáltal is büvézsimasnak bizonyult. Legyőzték az erők, amelyek fölött uralkodni akart. A gazdákon nem segített, az exportőrök forgatókéjét veszélybe döntötte és közben csak úgy mellékesen megnyomortotta a kenyérbélyeggel a hazai sütőiparosságot.

A szezonarifa ellenére sem lehet olcsóbb a tűzifa

Kolozsvár, február 9. Ismeretes, hogy a CFR az érdekelték energikus tiltakozására revízió alá vette azt a január végén kiadott rendelkezését, amely szerint ezen a télen nem vezeti be a kedvezményes szezonarifát a tűzifa szállításánál. Egyelőre csak egy hónapra ugyan, a vasut mégis leszállította a

fuvardiját, hogy a nagy hidegek idején olcsóbb tűzifához juttassa a fogyasztókönzönséget.

A várt olcsóbbodás azonban elmaradt. Legalább is a kolozsvári piacon ma is ugyanolyan drága a fa, mint volt januárban, a magas fuvardijak mellett. Érdeklődésünkre tűzifakereskedelmi körökben azt a felvilágosítást adták, hogy amikor a CFR lement a fuvardijakkal, a kolozsvári piacnak szállító fatermelő cégek ugyanolyan összeggel felemelték a fa alapárát és a régebbi kötésekkel sem szállítják le. Vagyis a vasut nem a közönség, hanem a fatermelők részére szállította le a fuvardijakat.

A kolozsvári tűzifakereskedők egységesen állást foglaltak a dr. Tilea Viorel volt miniszter vezérgazdatisága alatt álló Forestiera és a nagyvárad Diósi cég szamosvölgyi telephelyének furcsa üzleti erkölcsével szemben és inkább nem vásárolnak, semhogy a termelőknek adják oda azt az összeget, amellyel olcsóbban árusíthatnák a fát a közönség részére

A szív legmélyebb fájdalommal jelentjük, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett jó feleség, gyermek, testvér, unokatestvér, meny, sógornó és rokon

Tamás Istvánné

szül. Rodziewicz Rózsika
életének 35-ik, boldog házasságának 6-ik évében, f. hó 8-án este hosszas szenvedés után, áldott lelkét visszaadta Teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 10-én d. u. 4 órakor fogjuk a gyászháztól, Kut u. 30 szám alól a bolgárszegi róm. kath. temetőbe örök nyugalomra kísélni.

Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 11-én reggel fel 8 órakor lesz az Egkek Urának bemutatva.

Emlékét szeretettel őrizzük meg!
Brassó, 1932 Febr. 9.

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzeti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Most alkalmi árak!
WESTEMEAN-nál
BRASSO

Autót, csukottat, mely keveset futott, keresünk vételre. Friedrich Testvérek Temesvár. 16814

Bukaresti gazdasági elfoglaltságom miatt — garancia mellett — azonnalra bérbe adom MELEGAGYKERTESZETÉMET és baromfifarmomat, felszereléssel, állatállománnyal. Künnle, Sft. Gheorghe. 16755

NAGYOTHALLAS és fülzuga ellen kérjenek prospektust Németi Móról, Oradea, Str. Vlaicu (Vámház-utca) 53. 16721

Jókarban levő kisebb használt érckálya vétetik. Brassó, Liehs, Közép-ucca 4. 16807

Jókarban levő favágó-gép jutányosan eladó. Gimnáziummal szemben. Cim: Deák Árpád, Mercurea-Ciuc. 16833

Eladó takarékbetét és készpénz ellenében Háromszék Bikfalván lakóház, istálló téglából esűr, gabonás gyümölcsöskert, Cim 250000 alatt a brassói kiadóban. 16827

Fényképezési műterem jutányosan áron eladó, esetleg bérbe adó. Cim: „Foto Modern” Mercurea-Ciuc. 16824

Allást keres

Könyv- és papirkereskedő segéd állást keres. Cim: Radó László, Turda. 16800

Nagy a világ, nem hinném, hogy ne kapnék tisztességes állást. Intelligens komoly leány vagyok, perfekt varrok, kézimunkások, irodai munkában is némi jártassággal bírok. Elmennék oly családba, hol a ruhatárt rendben tartanám, háztartásban segédkeznék, esetleg a kertészetet gyakorolhatnám, szalonba varni, vagy direktírisznek. Leveleket „Magányos férfinek nem megyek” jellegére a brassói kiadókba. 16846

Több nyelvet beszélő intelligens fiatal özvegy állást keres gyermekek mellé, vagy egyedülálló urnál. Cim 16823 szám alatt a brassói kiadókban.

Allást nyer

Elsőrangú szabómunkást keres ellátással Tellmann Fivérek uriszabóháza Bukarest, Calea Rahovei 34. 16832

Önálló, női- és férfi finom cipész munkában teljesen gyakorlott műhelyvezetőt keresek. Jelentkezés 2—3 között Bukarest, Institiie 11. emelet. 16831

BEJARONÓT KERESÜNK, Brassó, Lópiac 32. emelet bal lépcső. 16829

Lakás

Szoba-konyhás lakás azonnalra kiadó. Brassó, Crisan 30. (volt Lövész-ucca) 16828

Kiadó portálos üzlethelyiség a központban Csikszeredán, értekezni Veress Eleknel. 16883

Könyvek

NYIL-regények, minden szám egy teljes regényt tartalmaz. Ára számonként csak 5 lej, eddig 20 különféle szám jelent meg. Keresse fel könyvosztályunkat, ahol 5, 10, 14 és 20 lejt már igen jó könyveket vásárolhat. (Kapu-ucca 56—58, az udvarban.)

Olcsó társas utazás

Németországba a Lipcsei Mintavásár alkalmával március 8-tól 25-ig.

Útirány Budapest, Prag, Leipzig, Dessau, Berlin, Bremen, Essen, Ruhr, Dortmund, Köln, Nürnberg, München, Wien, Budapest. — Jelentkezés Európa utazási iroda Brassó, (Korona szálló) február 23-ig

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egyszerűségű és humoru rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen. Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Napu-utca 56—58, az udvarban

ANGOL

nyelvtanok és szótárak

magántanulók számára, a kijelzés megjelölésével

Lingua szakszótár, ujdonság. Dr. Révész Vilmos: Magyar—Angol keresk. és jogi szakszótár, füze. Lei 272.—

Schidlof dr. „1000 szó”, levélszerinti módszer, Angol, 10 füzet dobozban. Lei 204.—

Lingua nyelvkönyvek: Angol nyelvtan (magántanulás és tanfolyamok számára) kulccsal, félvázon, kötve. Lei 163.—
Egészvázon kötésben. Lei 204.—

Lingua: Angol liliputi szótárak. 32° Részenként külön. Lei 11.—

Schenk kézi szótárak. Angol, szerk. dr. Latzkó Hugó. Mindkét rész egybekötve. Lei 163.—

Schenk: Angol zsebnyelvtan és társalgó, magántanulásra. Lei 51.—

Lingua: Hasznos társalgók, Angol —magyar beszélgetések, angol tolmács. Lei 51.—

Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, (Kapu-utca 56—58., az udvarban.)

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és elosztása egyúttal, Brassó, 1932.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államok negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17 (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Koon Jenő. — Décs: Str. S. Barnutiu 10. (Oszian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubaiastru 7. (volt Timar-utca) Neumann Ignác. Marosvásárhely: Benjámín Árpád Piața Reg Ferdinand 53. — Nagyszombat: Strada Turului 13. Szigetváry László. — Szatmár: Csokonai-u 10. (Várad József) — Ulvarhely magyar és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-u. 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Helperin Ernő) Torja: Str. Regele Ferdinand 25. (Denes József.)

Központi szervezők. pénzügyveteli jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

Förder Sándorné, szül. Solymossy Anna, ucy a ma'am, valamint leányaim Ella és Piroka nevében a szív legmélyebb fájdalommal értesítem a velem együttérző rokonaimat, jó barátaimat és ismerőseimet, hogy a telejthetetlen jó férj, édesapa és rokon

Förder Sándor

tojó hó 8-án d. u. 3/4 3 órakor csendesen visszaadta lelkét teremőjének.

Felejthetetlen halottunkat f. hó 10-én szerdán d. u. 3 órakor helyezzük örök nyugalomra az Egres-u. 7 szám alatti gyászházból a bo onyai róm. kath. temetőbe.

Lelkiüdvéért engesztelő szentmiseáldozat 11-én reggel 1/2 8 órakor lesz a brassói róm. kath. plébánia templomban.

Brassó 1932 febr. 9-én.

Futárszolgálat Brassó — Bukarest

között.

M ndennemű megbízást gyorsan eintéz

Európa utazási iroda Brassó

Korona-szálló. — Vizumok, utlevelek, vasuti bérletek megbízható és gyors beszerzése.

Eladó

Tűz- és betörésmentes

acélpáncélszekrény (Safeszekrény)

47 acélrekesssel. — Továbbá jó állapotban levő vas csigalépcső

Közelebbi adatokkal szolgál a Brassói Általános Takarékpénztár gazdasági osztálya (d. e. 8 10 és d u 3 4/2 óra között).

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRBAN KAPHATÓ!

A huszadik század házaseletének válságai!

Gróf Hermann Keyserling:

Könyv a házasságról

A házasság mai problémái

Monumentális munka. 24 világhírű szerző alkotása. Biztos utmutató mindenki számára a házasság mai válságában.

Három világrész legkiválóbb írói, gondolkodói és költői mondják el véleményüket arról a társadalmi intézményről, a házasságról, melynek alapjában való megrendülése okozza a napról-napra olvasott, vagy titokban lefolyó sok véres családi tragédiát és botrányos válpert. Korunkban majdnem mindenki számára problémává válik a házasság és többé-kevésbé súlyos konfliktusokhoz vezet. Eppen ezért minden kultúrembernek el kell olvasnia ezt a könyvet: a még csak ezután házasulandó fiataloknak azért, hogy a könyvből kapott helyes irányítás alapján a lehetőségig megelőzzék a későbbi konfliktusokat, a már házasoknak pedig azért, hogy megértsék a saját házasságuknak eddig érthetetlen problémáit, hogy tisztába jöjjenek azzal, hogy a házasság nem csupán egyszerű nemi és gazdasági együttélés, hanem más igen fontos szempontjai és kellekei is vannak, melyeknek kellő figyelembe vétele megakadályozhatja a sok vaktában való házassodást, de a sok könyvnyelmi válást is.

A hatalmas könyv ára ma egész vászonkötésben

800 lej helyett csupán 360 lej

A Brassói Lapok előfizetői Economia tagjai, valamint hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják.

Brassói Lapok Könyvosztálya

B. L. 10. OLDAL

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

FEBRUÁR 11.